

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

H) Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd.

LANDSHÖFDINGE-EMBETETS

UTI

M A L M Ö H U S L Ä N

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅREN

1856—1860.

1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.

Under ifrågavarande qvinqvennum har någon förändring af Malmöhus läns *gränser* ej ägt rum. Ej heller kan rörande länets *areal* någon tillförlitligare underrättelse för närvarande erhållas, än hvad som derom finnes omnämndt i § 1 af sist afgifna femårsberättelsen.

Länets *administrativa indelning* i kyrkligt, judicielt, kameralt m. fl. hänseenden har ej heller under sist förflutna fem åren undergått förändring i vidare mån, än att Görslöfs vattenqvarn, som i kyrkligt afseende tillhör Kyrkoby socken i Bara härad, enligt Kongl. Kammar Kollegii Utslag den 10 Oktober 1859, blifvit äfven i borgerligt hänseende dit hänförd, ehuru belägen i Oxie härad; att hemmanen N:o 20 $\frac{1}{2}$ mantal och N:o 21 1 mantal Lilla Svedala, hvilka i så väl äldre som nyare jordeböcker hänföras till Kerrstorps socken af Oxie härad, men i kyrkligt hänseende räknas till Stora Svedala socken i Wemmenhögs härad, på grund af Kongl. Kammar Kollegii Utslag den 22 Mars 1858 skola hädanefters äfven i borgerligt hänseende räknas till Stora Svedala socken; att Helsingborgs pastorat, bestående af Helsingborgs stads- och landtförsamlingar samt Wallufs och Raus socknar, enligt Kongl. Maj:ts Nådiga Bref den 12 Januari 1856, blifvit fördeladt i två regala pastorat, så att stads- och landtförsamlingarne utgöra ett, samt Wallufs och Raus socknar tillsammans ett pastorat; samt att Ausås och Ströfvelstorps församlingar, af hvilka den sistnämnda till en del är belägen i Malmöhus län, jemlikt Kongl. Brevet den 10 September 1858, blifvit skiljda, så att de nu mera hvardera utgöra ett särskildt regalt pastorat. Kjells-Nöbbelöfs socken har blifvit förlagd från Rönnebergs till Onsjö kontrakt.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. H, Kungl. Maj:ts befallningshavandes femårsberättelser, jämte Sammandrag för åren ... på Nådigaste befallning utarbetat och utgivet af Statistiska centralbyrån – Stockholm, 1863-1912.

Täckningsår: 1856/60-1901/05 = N.F., [1]-10.

Kungl. Maj:ts befallninghavande i Stockholms stad och i rikets 24 län avger underdåniga femårsberättelser av statistiskt innehåll.

Berättelserna består av två avdelningar.

Första avdelning består av följande rubriker:

- 1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet**
- 2. Innevånare**
- 3. Näringar**
- 4. Kommunikationsanstalter och varubyten**
- 5. Kameralförhållanden**
- 6. Politi.**

Andra avdelning är en tabellbilaga.

Statistiska centralbyrån samlar in och utger ett sammandrag för hela riket av samtliga femårsberättelsernas huvudsakliga innehåll.

Föregångare:

Kongl. maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig berättelse	1-29.
1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.....	1.
2. Innevånare.....	2.
Tab. Litt. A. Folkmängdstillväxt i Malmö och Helsingborg.....	2.
3. Näringar.....	4.
Tab. Litt. B. Areal af städernas odlade jord.....	4.
Tab. Litt. C. Areal använd till odling af särskilde sädesslag.....	4.
Tab. Litt. D. Årligt behof till utsäde.....	5.
Tab. Litt. E. Markegångspriserne.....	5.
Tab. Litt. F. Vinterfödda kreatur, året 1860-1861.....	6.
Tab. Litt. G. Dödade rofdjur och af rofdjur dödade husdjur inom ett fögderi.....	9.
Tab. Litt. H. Tillverkning vid Höganäs.....	9.
Tab. Litt. I. Sillfisket vid en del af Skånes kust.....	10.
4. Kommunikationsanstalter och varubyten.....	11.
Tab. Litt. K. Passagerare- och godstrafiken vid södra stambanan från Malmö för åren 1856-1860.....	13.
Tab. Litt. L. Brefporto, afsände penningebelopp och postremissrörelse vid Malmö postkontor.....	14.
Tab. Litt. M. Telegramm-antal och -porto i Malmö.....	15.
Tab. Litt. N. Antalet af de till Malmö hamn ankomne och derifrån afgångne farkoster åren 1856-1860.....	16.
Tab. Litt. O. Uppgift å de väsentligare varuquantiteter, som sjöledes ankommit till och afgått från staden Malmö under år 1860.....	16-17.
Tab. Litt. P. Malmö Hamn- och Tolagskassas inkomster och utgifter åren 1856-1860.....	18-19.
Tab. Litt. Q. Uppbörd, med undantag af konfiskationer och böter samt diverse verks medel, vid Malmö Tullkammare åren 1856-1860.....	18.
Tab. Litt. R. Sammandrag af uppgifter om från staden Malmö sjöledes afsänd omalen och malen spanmål samt bränvin åren 1856-1860.....	18-19.
Tab. Litt. S. Export och import i Helsingborg.....	20.
Tab. Litt. T. Sjöskador i Kullatrakten.....	21.
Tab. Litt. U. Kullens enskilda Assurans-förenings verksamhet.....	21.
5. Kameralförhållanden.....	22.
Tab. Litt. V. Sammandrag öfver Statsbidragen inom Malmöhus län under nedannämnde år.....	23.

6. Politi.....	Sid.
Tab. Litt. X. Kommunalutskylder i Luggude, Onsjö och Rönnebergs häraders fögderi.....	24.
Tab. Litt. Y. Krono- och Kommunalskatterne i staden Malmö.....	24.
Tab. Litt. Z. Skolorne i staden Malmö år 1860.....	25.
Tab. Litt. Å. Kapitalfonder, som vid 1860 års slut tillhörde Malmö stads Kyrkor, Skolor och Vålgörenhetsstiftelser.....	26.
Tab. Litt. Ä. Brandstodsföreningar å landsbygden.....	27.
Tab. Litt. Ö. Värdet af brandförsäkrade byggnader och lösören i staden Malmö vid slutet af år 1860.....	27.
Tab. Litt. Aa. Malmö fattigvårds-inrättnings utgifter åren 1856-1860.	28.
Tabellbilagor	30-36.
Tab. N:o 1. Folkmängd.....	30.
Tab. N:o 2. Jordbruk.....	31.
Tab. N:o 3. Boskapsskötsel.....	31.
Tab. N:o 4. Skogshushållning.....	31.
Tab. N:o 5. Rofdjur.....	31.
Tab. N:o 6. Husdjur dödade af rofdjur.....	31.
Tab. N:o 7. Bergverk, bruk, fabriker och manufaktur-inrättningar samt handtverkerier.....	32-33.
Tab. N:o 8. Allmänna vägar, gästgifverier och skjutsning, 1856-1860.....	34.
Tab. N:o 9. Sjöfart och handel, år 1860.....	34.
Tab. N:o 10 A. Hemman och jordlägenheter m. m. å landsbygden år 1860.....	35.
Tab. N:o 10 B. Jordområde och egendomar i städerna år 1860.....	35.
Tab. N:o 11. Laga skiften m. m. åren 1856-1860.....	35.
Tab. N:o 12. Sparbanker.....	36.
Tab. N:o 13. Fattigvård.....	36.

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

H) Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd.

LANDSHÖFDINGE-EMBETETS

UTI

M A L M Ö H U S L Ä N

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅREN

1856—1860.

1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet.

Under ifrågavarande qvinqvennum har någon förändring af Malmöhus läns *gränser* ej ägt rum. Ej heller kan rörande länets *areal* någon tillförlitligare underrättelse för närvarande erhållas, än hvad som derom finnes omnämndt i § 1 af sist afgifna femårsberättelsen.

Länets *administrativa indelning* i kyrkligt, judicielt, kameralt m. fl. hänseenden har ej heller under sist förflutna fem åren undergått förändring i vidare mån, än att Görslöfs vattenqvarn, som i kyrkligt afseende tillhör Kyrkoby socken i Bara härad, enligt Kongl. Kammar Kollegii Utslag den 10 Oktober 1859, blifvit äfven i borgerligt hänseende dit hänförd, ehuru belägen i Oxie härad; att hemmanen N:o 20 $\frac{1}{2}$ mantal och N:o 21 1 mantal Lilla Svedala, hvilka i så väl äldre som nyare jordeböcker hänföras till Kerrstorps socken af Oxie härad, men i kyrkligt hänseende räknas till Stora Svedala socken i Wemmenhögs härad, på grund af Kongl. Kammar Kollegii Utslag den 22 Mars 1858 skola hädanefter äfven i borgerligt hänseende räknas till Stora Svedala socken; att Helsingborgs pastorat, bestående af Helsingborgs stads- och landtförsamlingar samt Wallufs och Raus socknar, enligt Kongl. Maj:ts Nådiga Bref den 12 Januari 1856, blifvit fördeladt i två regala pastorat, så att stads- och landtförsamlingarne utgöra ett, samt Wallufs och Raus socknar tillsammans ett pastorat; samt att Ausås och Ströfvelstorps församlingar, af hvilka den sistnämnda till en del är belägen i Malmöhus län, jemlikt Kongl. Brevet den 10 September 1858, blifvit skiljda, så att de nu mera hvardera utgöra ett särskildt regalt pastorat. Kjells-Nöbbelöfs socken har blifvit förlagd från Rönnebergs till Onsjö kontrakt.

Af Kongl. Topografiska Korpsens *karta* öfver provinsen Skåne hafva hittills endast tre blad utkommit, upptagande vestligaste delen af Malmöhus län jemte angränsande del af Christianstads län. Akad. Adjunkten Doktor N. P. Angelin i Lund har med understöd af Kongl. Hushållnings-sällskapet i länet utgifvit en *geologisk karta* öfver Skåne.

Hvad för öfrigt angår länets indelning och qvarstående administrativa oregelbundenheter samt dess naturbeskaffenhet i allmänhet, hänvisas till Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes förut afgifna femårsberättelse.

2. Innevånare.

Tab. N:o 1. Enligt sista femårsberättelsen utgjorde folkmängden på landet i Malmöhus län vid 1855 års slut 226,708 personer och efter bifogade tabell N:o 1 hade den vid 1860 års slut stigit till 235,823, eller på fem år ökats med 9,115 personer. Orsaken till denna *folkökning* är förnämligast att söka uti ökade hemmansklyfningar och jordafsöndringar och i jordbrukets framåtskridande i allmänhet med åtföljande större efterfrågan på arbetare och ökad tillgång på medel för deras uppehälle. Inom Färs och Frosta härader, belägna i det inre af Skåne, hafva stora sträckor ganska bördig jord, som legat till betes- eller fälads- (fælleds = gemensam) mark under större hemman och gårdar, i senare decennierne blifvit försålde och styckade i mindre lotter, hvilket förökade tillfällena till bosättning och utkomst eller vilkoren för ingående af äktenskap. Sådane ingås ofta af s. k. statfolk å de större herregårdarne utan att familjens ekonomiska ställning är tryggad. Bland statfolk finnes derföre ett jmförelsevis stort antal, som sjelfve eller genom sina ofta vanvårdade barn falla fattigvården till last. Arbetarne vid Höganäs stenkolsgrufva, som vanligen redan vid myndighetsåldern erhålla de löneförmåner, som de för sin framtid kunna påräkna, ingå ofta äktenskap mycket tidigt, utan att dock de angående statfolksklassen anmärkte olägenheterna deraf uppstå.

Tab. Litt. A. Bland städerna intager Malmö främsta rummet i afseende å folkökningen. Förhållandet dermed under innevarande århundrade ådagalägges af nedanstående tab. Litt. A. Vid 1855 års slut uppgick folkmängden härstädes till 14,439 personer och har alltså under nu ifrågavarande period ökats med 3,526, hvilket hufvudsakligen härrört af arbetsfolks inflyttning från landsbygden. De inflyttade, som hittills sällan här saknat arbetsförtjenst, hafva vid sin hitkomst ofta varit i så utblottade omständigheter, att de vid inträffande sjukdom nödgats anlita fattigvården. Enahanda är förhållandet med en stor del af de till staden Lund inflyttade arbetarefamiljer. Från staden Helsingborg omnämnes, att stadens sunda läge och goda dricksvatten anses utgöra väsentliga orsaken till en förminskad dödlighet bland befolkningen. Rörande folkmängden i Helsingborg under innevarande århundrade meddelas jemväl uppgift i tab. Litt. A. Från öfrige städer i länet förekommer i detta hänseende intet anmärkningsvärdt.

Tab. Litt. A.

Folkmängdstillväxt i Malmö och Helsingborg.

	I Malmö.		I Helsingborg.
	Antal vid årets slut.	Tillökning sedan näst-föret an-tecknade år.	Antal vid årets slut.
År 1800.....	3,442		1,741
» 1810.....	5,056	1,614	1,960
» 1820.....	7,053	1,997	2,316
» 1830.....	8,061	1,008	2,813
» 1840.....	9,060	999	3,475
» 1850.....	12,176	3,116	3,793
» 1860.....	17,965	5,789	5,356

Tjenstefolks *utvandring till Danmark* har under ifrågavarande fem år snarare af- än tilltagit. Dels har det behof af främmande arbetare, som derstädes uppstod till följd af genomgripande förändringar i landboförhållandena, blifvit i väsentlig mån fylldt, och dels har både genom sjelfva utvandringen och genom det inom provinsen pågående jernvägsarbetet samt andra orsaker olikheten emellan arbetslönerne i Skåne och Danmark något jemnats, så att goda och dugliga arbetare numera mindre ofta utflytta till grannriket. Hvarken utflyttning eller ännu mindre *inflyttning* hafva haft något anmärkningsvärdt inflytande på folkökningen i länet under förflutna qvinnevannet. Ännu mindre hafva allmänna farsoter och missväxter derå inverkat. Några större egendomligheter för länet i afseende på giftermålens talrikhet, nativitets- och mortalitetsförhållandena, vissa lyten m. m. äro ej annärkte af lokalmyndigheterna, icke ens inom Höganäs bruksförsamling och de tretton i länets nordliga del befintliga fiskelägena, der befolkningen är mera tätt sammanboende.

Några särskilda administrativa förfoganden för innevånare, som tala främmande språk, hafva ej påkallats.

Schismatiska rörelser hafva ej förekommit i vidare mån, än att *mormon-* och *baptist-*predikanter här och der uppstått, vanligen endast med den framgång, att de förstnämnde lyckats locka jemförelsevis få personer att öfvergå till mormonsekten och utflytta till mormonsamhället Utah i Norra Amerika. En i staden Lund befintlig mormonförsamling, som tillföre bestått af omkring tjugo personer, har numera förminskats.

Den i senaste femårsberättelsen omnämnda förändringen i *byggnadssättet* på landet har under nu ifrågavarande qvinnevannium blifvit ännu märkbarare, så att de sjelfegande bönderne och äfven arrendatorer allmänt uppföra bonings- och uthus af tegelsten eller någon gång af korsvirke med mellannurning af tegelsten, i stället för de gamla korsvirkshusen med mellanfyllning af ler och långhalm. Uthus af gråsten nyttjas äfven i de orter, der tillgång på sådan sten förefinnes. Den, oaktadt senare tiders betydliga skuldsättning, likväl ökade välmågan hos den besutne allmogen jemte förhöjdt pris på trädvirke äro orsakerna till den antyddas förbättringen i byggnadssättet. I allmänhet förmärkes i byggnadsväg mera sinne för beqvämlighet och snygghet än fordom.

Klädedräkten hos allmogen förändras allt mer och mer till likhet med stadsbefolkningens. Denna förändring är märkbarast i länets rikaste trakter emellan Malmö och Trelleborg samt omkring Landskrona och Helsingborg. I många bondfamiljer på dessa orter äro söner och döttrar klädda såsom ståndspersoner. Äfven i de trakter, der förändringen ej är så genomgripande, utbytas de gamla hemväfda tygerna mot manufaktur-tillverkningar. I Färs härad är den gamla snitten på klädedräkten mest bibehållen, likasom i Ljunits och Herrestads härad och i en del af Torna härad. I dessa orter begagnas allmänt vadmal och verken till kläder. Öfverdåd i klädsel kan egentligen icke sägas förekomma någorstädes, ehuru tarfligheten på flere ställen försvunnit.

Allmogen i Malmöhus län lefver visserligen enkelt i hvardagslag, men njuter dock kraftigare *föda*, än allmogen i det öfriga riket. De vanliga födoämnen utgöras af mjukt, syradt rågröd, fläsk, kött, sill, potatis, ärter och hvitkål, gröt, mjölk, smör och ost samt svagdricka. Hembrygdt öl begagnas under helgerna och vid gästabud. *Bäjärskt öl* finnes allmänt å värdshus och krogar. *Bränvins-supandet* har aftagit, men konsumtionen af kognak, rom och kaffe betydligt tilltagit. Omtanken för *renlighet* och beqvämlighet i lefnadssättet är öfverallt i tilltagande.

Folknöjena utgöras vanligen af dans, mindre ofta af lekar. Om antalet af *sockenbibliotheker* i länet kan ej närmare uppgift meddelas, än att de äro allmänna i två af länets fem fögderier och att på öfriga orter dylika bibliotheker blifvit inrättade på flere ställen. I Allerums, Fleninge och Kattarps socknar af Luggude härad finnas *sångföreningar* bildade under ledning af antagen lärare. *Skarpskytteföreningar* eller *skyttssällskaper* förekomma på nio särskilda ställen å landet inom länet.

Hvad länets *städer* beträffar, finnes icke mycket att tillägga i fråga om ofvanstående ämnen. Byggnadssättet i städerna är förbättradt och omtanken för beqvämlighet ökad, men i sanitärt hänseende återstår ännu

mycket att önska. I Malmö, Lund, Landskrona, Helsingborg och Ystad finnas *skarpsskyttekorpser*. *Folksång-föreningar* äro äfven bildade i de flesta städerna i länet.

3. Näringar.

A och B. Jordbruk och Boskapsskötsel. Enär de rörande jordbruks-statistiken till Finans-Komitén insamlade uppgifter, hvilka uti det af Kongl. Maj:ts till vidare fastställda formulär till femårsberättelse blifvit anvisade såsom bestämde att tjena till hufvudsaklig ledning för behandling af åtskilliga desse näringsgrenar tillhörande ämnen, icke finnas hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillgänglige, och anteckningar om de förhållanden, som till upptagande i femårsberättelsen blifvit anbefallda, endast undantagsvis på större egendomar föras, men ej i allmänhet äro att påräkna bland den jordbrukande allmogen, hafva de från länet nu insamlade uppgifterne, i saknad af källor för deras anskaffande, icke kunnat blifva annat än bristfällige och mindre tillförlitlige. Hvad som i ämnet kunnat inhemtas följer här nedan.

Tab. Litt. B. Angående *geometriska tunnlandtalet* af den odlade jorden och den naturliga ången vid periodens slut, har uppgift endast meddelats från Luggude, Onsjö och Rönnebergs häraders fögderi, att nemligen den odlade jorden derstädes beräknats till 164,596 geometriska tunnland och den naturliga ången till 32,500 tunnland. I Ljunits och Herrestads häraders fögderi utgör beloppet af den odlade jorden 17,671 tunnland. Öfver geometriska tunnlandtalet af städernes åker- och ängsjord meddelas nedanstående tab. Litt. B.

Från länets öfrige fögderier saknas uppgifter i detta hänseende.

Jordens *beskaffenhet* är i allmänhet god. I vissa delar af Torna, Färs och Frosta häraders jemte åtskilliga andra spridda ställen förekommer medelmåttig och svag jord.

Allmänna *brukningssättet* är vaxelbruk med 7 till 8 skiften, med förändringar efter jordmånens beskaffenhet. Tab. N:o 2. Årliga *utsädet å tunnland* angifves i allmänhet vara det i tab. N:o 2 omförmälda. Å väl häfdad jord är utsädet dock mindre.

Det slag af blandsäd, som hufvudsakligen användes, består af korn och hafre eller ock af korn, hafre och vicker.

Tab. Litt. C. Om *tunnlandtalet* af åkerjord, som år 1860 användts åt odling af särskilda sädesslag, meddelar följande tab. Litt. C. de inkomne uppgifterne.

Tab. Litt. B.

Areal af städernas odlade jord.

	Tunnland Åker.	Tunnland Äng.
Malmö.....	2,669	148
Lund.....	2,058	30
Landskrona.....	1,584	31
Helsingborg.....	1,232	—
Ystad.....	750	90
Skanör och Falsterbo.....	407	815

Tab.- Litt. C*).

Areal använd till odling af särskilde sädesslag.

	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Potatis.	Vicker.
Inom Luggude, Onsjö och Rönnebergs häraders fögderi ... Tunnland	6,860	22,152	21,543	33,113	8,067	8,205	932	2,564	136
Inom Ljunits och Herrestads häraders fögderi..... »	693	3,725	6,437	3,671	474	1,689		982	

*) I detta ämne har från Oxie, Skytts och Wemmenhögs häraders fögderi den upplysningen erhållits, att af besädda jorden användts $\frac{7}{10}$ till hvete, $\frac{7}{10}$ till råg, $\frac{3}{4}$ till korn, $\frac{1}{4}$ till hafre och blandsäd, $\frac{1}{4}$ till ärter och potatis samt $\frac{1}{4}$ till gräsväxter. Från de två återstående fögderierna saknas uppgifter härutinnan.

Årliga behofvet till utsäde af hvete, råg, korn, hafre m. m. uppgifves i nedanstående tab. Litt. D. för större delen af länet.

Tab. Litt. D.

Om skörden, uppskattad i korntal af utsädet och med dettas afdrag, under hvarje särskildt år 1856—1860, af hvarje hufvudsakligt sädesslag meddelar tab. N:o 2 upplysning.

I fråga om uppskattningen af årliga förbrukningen inom länet af hvarje särskildt hufvudsakligt sädesslag enligt i medeltal beräknadt behof för hvarje person, får Konungens Befallningshafvande, i anseende till nu inkomne uppgifters ofullständighet, hänvisa till den till Finans-Komitéen meddelade uppgift.

Sädesproduktionen har under qvinqvenniet varit tillräcklig för länets behof och dertill lemnat stort öfverskott.

Rörande handelspriserna å de hufvudsakligaste sädesslagen för hvarje år lemnas en öfversigt i följande tab. Litt. E.

Tab. Litt. E.

Genom hagelskurar den 15 Juli 1860 uti Bårslöfs, Fjerrestads, Ekeby och Hesslunda socknar af Luggude härad gick en betydlig del på rot stående råg, korn och hafre förlorad. Uti Nädigt Bref den 10 derpå följande Augusti blef derefter utaf de till understöd vid missväxt afsedde medel af Kongl. Maj:t anvisad en summa af 10,000 R:dr R:mt, att såsom räntefritt lån tilldelas de personer inom nämnde socknar, hvilkas gröda på uppgifne sätt lidit skada, emot låntagarnes gemensamma ansvarighet för medlens återbetalning med $\frac{1}{3}$ årligen inom Januari månad 1862, 1863 och 1864. Medlen fördelades på vederbörande efter den förlust hvar och en tillskyndats. För öfrigt har icke något offentligt understöd för missväxt eller annan skada å grödan ifrågakommit under perioden.

Några nya sädesslag hafva icke blifvit odlade under qvinqvenniet. Raps odlas fortfarande, ehuru ej i ökad skala. Odlingen af hvitbetor och i allmänhet af rotfrukter har deremot något ökats.

Åt Trädgårdsskötseln och fruktträdsodlingen egnas bland allmogen ingen synnerlig omsorg och den sträcker sig ej utöfver anläggandet af en mindre täppa eller trädgård för odling af nödige grönsaker vid hvarje särskild hemmansdel eller lägenhet, dock synes trädplantering, synnerligen af fruktträd, vara något i tilltagande, men vid säterierne och de större egendomarne har trädgårdsskötseln gjort betydliga framsteg, likasom

Tab. Litt. D.

Årligt behof till utsäde.

	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bohete.	Potatis.
För Oxie, Skytts och Wemmenhögs häraders fögderi..... Tunnor	1,300	14,500	29,000	12,600	5,800	11,100		28,000
» Torna, Bara och Harjagers d:o..... »	1,930	15,390	17,500	10,700	6,900	4,040	39	14,060
» Luggude, Onsjö och Rönnebergs d:o..... »	4,573	18,460	21,543	33,113	8,067	8,205		15,383
» Ljunits och Herrestads d:o..... »	535	2,839	5,229	3,634	454	1,531		3,721

Anm. Från Färs och Frosta häraders fögderi saknas uppgift i detta ämne.

Tab. Litt. E.

Markegångspriserne.

	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Ärter.
År 1856..... R:mt R:dr	23,62	16	13	8,62	16,25
» 1857..... »	20	13,50	11,50	8	20
» 1858..... »	16	12	10	8	15
» 1859..... »	18	12	10,50	7,75	13
» 1860..... »	22,50	15	13	8,50	15,50

Anm. Denna uppgift är sammandragen efter länets markegångstaxor. Handelspriserna hafva oftast stått något högre, stundom något lägre.

fruktträdsodlingen der planmessigt vårdas, så att närmaste städer och en del af omkringliggande landsbygd derifrån kunna erhålla sina behof af trädgårdsfrukter och grönsaker.

Tab. Litt. F. Antalet af åren 1860—1861 *vinterfödda kreatur*, så vidt uppgift derom nu erhållits, upplyses af följande tab. Litt. F.

Höskörden var år 1856 god, 1857 högst knapp, 1858 knapp, 1859 medelmåttig, 1860 god men illa bergad, men som här i länet årligen användes säd och potatis med mera till kreaturens utfodring, har tillgången på hö mindre inflytande på kreatursantalets ökning eller minskning.

Ungefärliga beloppet af *spannmål* i medeltal årligen använd till *kreaturs utfodring* har i Luggude, Onsjö och Rönnebergs häraders fögderi blifvit beräknad till 164,040 tunnor.

Vid säterier och större egendomar lemna *ladugårdarne* öfverskott utöfver eget behof genom försäljning af lefvande kreatur, deraf en del exporteras till Danmark. I norra delen af Onsjö härad afyttras årligen till Småland ungtkreatur i ej obetydliga partier. För öfrigt sträcker sig kreatursafveln föga utöfver ortens eget behof. De hästar som uppfödas och försäljas, användas antingen till åkerbruket eller vid de i provinsen förlagde kavalleri-regementena.

Af andra ladugårdsprodukter, såsom fläsk, kött, smör, mjölk, ost, ägg, ull, hudar m. m. kan försäljning till närmaste städer mera allmänt äga rum allt efter egendomens storlek och beskaffenhet, men några kvantitativa eller sifferuppgifter derom äro ej möjliga att åstadkomma.

Handelspriserna å kreatur och ladugårdsprodukter hafva blifvit uppgifne på särdeles olika sätt, men kunna antagas hafva varit följande:

För en arbetshäst.....	R:mt R:dr 300 à 400.	För ett Læ fläsk	R:mt R:dr 6.
» ett par dragare	» 250 à 300.	» ett Læ kött.....	» 4.
» en ko.....	» 90.	» ett æ smör.....	» 0,60.
» ett ungnöt.....	» 50.	» en Kanna mjölk.....	» 0,20.
» ett får	» 12.	» ett æ ull	» 1,33.

De i orten befintlige *boskapsracer* äro gammal inhemsk, Schweitzer, Tyroler, Jutsk, Holländsk, Ayreshire, Durhams samt af desse blandade racer. Ehuru ett icke ringa antal hästar uppfödes inom länet, återstår dock mycket att göra för hästafvelns förbättrande. Flyinge Kongl. Hingst-depot utsänder inom länet beskällare för betäckning, och hos enskilde äro äfven åtskillige ganska goda hingstar att tillgå, men ännu förefinnes dock brist på dugliga beskällare. Till fäkreatur-racens förbättring hålles, isynnerhet vid de större egendomarne, goda racetjurar, på några ställen inköpte genom länets Hushållnings-sällskaps föranstaltande. Hvad som dernäst hufvudsakligen bidrager till djurens förädling, är utan tvifvel den bättre vård och fodring de numera i allmänhet erhålla.

Å många större landtegendomar finnas *Schäferier* inrättade, men färtillgången hos allmogen har ej blifvit ökad.

Tab. Litt. F.

Vinterfödda kreatur, året 1860—1861.

	Hästar.	Tjurar.	Oxar.	Kor.	Ungnöt.	Får.	Getter.	Svin.
Inom Luggude, Onsjö och Rönnebergs häraders fögderi	12,840	556	3,749	17,681	7,526	20,859	—	10,869
» Torna, Bara och Harjagers d:o	12,263	349	2,484	9,855	5,539	22,510	—	11,977
» Ljunits och Herrestads d:o.....	3,419	79	1,400	2,912	1,448	6,117	—	2,930
» Malmö stad	600	10	30	400	30	180	5	500
» Lunds d:o	300	4	—	400	10	90	5	500
» Landskrona d:o.....	249	6	8	217	39	132	—	420
» Skanörs stad	102	2	6	176	71	162	—	16

Fjäderfän finnas till ortens eget behof. *Biskötsekn* synes vara i aftagande.

Inga allmänna *farsoter* ibland husdjuren hafva inträffat.

Genom nyodlingar, grunddikning, mergling, användandet af guano och artificiella *gödningsämnen* har jordbruket i allmänhet blifvit betydligt förbättradt. *Grunddikningen* sker vanligtvis med tegelrör. *Öfversilning* af ångar har på några ställen ägt rum.

Endast på några få ställen har *stängseldelning*, enligt de i Kongl. Förordningen den 21 December 1857 bestämde grunder, blifvit verkställd. På många ställen hafva hägnaderne blifvit borttagne, särdeles der de varit uppförde af gråsten, hvilken användes till väglagningsämne. Å andra orter hafva så kallade försänkta gärdesgårdar börjat brukas.

Landbruksmöten hafva hvarje år hållits antingen för hela länet eller olika delar deraf. Ej mindre på jordbruk och boskapsskötsel än på handtverkerier och slöjder i allmänhet utöfva dessa möten fördelaktigt inflytande genom der förekommande expositioner och premietäflingar. Till åkerbrukets förkofran bidrager och i sin mån Hushållnings-sällskapet med sina kontrakts-ordförande och pastorats-beredningar, genom hvilkas verksamhet hågen för denna näringsgren erhåller ökad liflighet.

Det nya *landbruksinstitutet* å Alnarp har under ifrågavarande period blifvit ordnad ehuru icke öppnad. Rörande *landbruksskolan* i Orup hänvises till sist afgifne berättelsen.

Tillgång å arbetare för jordbrukets behof saknas icke; de bestå hufvudsakligast af tjenare i husbondens bröd och på större egendomar af statfolk, men för öfrigt af jordtorpare, statorpare, daglönare och backstugusittare.

Dagsverkspriserna under femårsperioden hafva uppgifvits något olika. De kunna antagas hafva utgjort för mansperson under vår, sommar och höst 1 R:dr å 1 R:dr 33 öre och under vintern 67 å 75 öre, samt för kvinna under samma årstider hälften mindre. Då kosten erhålles på stället, har endast ungefär hälften af nämnde belopp blifvit betaldt.

C) *Skogshushållning* jemte D) *Rofdjurs utödande*. De uppgifter, som i detta ämne inkommit, äro hufvudsakligen följande:

Inom Oxie, Skytts och Wemmenhøgs häraders fögderi finnas skogar endast i norra delen af Wemmenhøgs härad, hufvudsakligen bestående af bok och med få undantag tillhörande säterierne. Någon tillförlitlig uppgift på desse skogars areal samt å behållna afkastningen har icke kunnat erhållas. Å kronan omedelbart tillhörige hemman och lägenheter samt å boställens, kyrkors, läroverks och fromma stiftelsers jord eller allmanningar finnes ingen skog inom fögderiet, med undantag af en till Lemmeströ prestgård i Gustafs socken lydande skogsslott om 81 tunnland 22 kapplands rymd, hvaraf 44 tunnland utgöres af högskog.

Skogar inom Torna, Bara och Harjagers häraders fögderi finnas i dess östra och sydöstra delar, dock icke till afsalu, undantagandes å säterierne Heckeberga, Torup och Skabersjö. Af publika skogar finnas en å Eksholms militie-boställe i Hyby socken samt två i Dalby socken. Inom särskilde ställen af fögderiet finnas mindre betydliga furuplanteringar å sand- och grusfält.

Från Luggude, Onsjö och Rönnebergs häraders fögderi har uppgifvits, att arealen af boställens, kyrkors, läroverks och fromma stiftelsers skogar vid periodens slut utgjort 528 tunnland, och att skogen, hufvudsakligen bestående af ek, bok och björk, anlitas endast till husbehof och efter skeende utstämpling, samt att en sådan icke allestädes under perioden ägt rum. Afverkningsbeloppet har ej kunnat uppgifvas. Andra publika egendomar, med skog försedde, finnas icke inom fögderiet. Å säterierne Krapperup, Rögla, Knutstorp, Axelvold, Rönneholm, Trolleholm och Trollenäs samt derunder lydande skogshemman är ordnad skogshushållning införd under tillsyn af antagen skogsbetjening.

Inom Färs och Frosta häraders fögderi skötes skogshushållningen endast å några få särdeles stora egendommar med den ordning, som ej allenast gör afseende på afkastning, utan ock på bestånd och tillväxt. Å Söfdeborg och Öfvedskloster äro under senare åren stora fält besådde med skog.

I Ljunits och Herrestads härad finnes ingen publik skog, utom någon högst obetydlig å annexhemmanet N:o 23 Baldringe i Herrestads härad, men å de större egendomarne i nämnde härad finnas icke obetydliga, väl vårdade skogar.

Vid ofvanstående uppgifter tillägges enligt rapport från jägmästaren i länet, att arealen af skogsmarken å 74 särskilda boställshemman utgör omkring 2,288 tunnland; att för öfrigt icke finnes någon publik skog i länet; att skogsbeståndet består af ek och bok, vanligen blandade med öfvervägande antal af bokträd, med undantag af nordliga delen af länet, der oftast förekommer ek, blandad med furuskog; att växtligheten i allmänhet kan sägas vara god; att någon indelning till trakthuggning å publika skogarne ej blifvit gjord och ej heller kan med fördel låta sig göra, i anseende till skogarnes nuvarande dåliga skick samt obetydliga areal, hvarföre afverkningen hittills skett efter provisionelt verkställd taxation öfver nu varande skogstillgångar; och slutligen att skogshushållningen å privata skogarne är god, och vården deraf anförtrodd åt tyska, danska och svenska forstmän.

Några eke- och *mullbärsplanteringar* finnas icke inom länet, icke heller några *flygsandsfält*, som äro ställda under allmän disposition. Å det Raus och Pålstorps byamän tillhöriga flygsandsfält, som finnes vid kusten emellan Helsingborg och Råå fiskeläge, har ungefär en fjerdedel, eller 100 tunnland, för längre tid sedan blifvit planterad med björk, furu och gran, hvilken plantering likväl, såsom tillhörande enskilde lottägare, blifvit under senare tider till större delen uthuggen. En å staden Ystads område på flygsand vid hafsstranden anlagd skogsplantering om vid pass 600 tunnlands rymd har under perioden blifvit väl underhållen och vårdad.

Å städerna Skanörs och Falsterbos ägor finnas två särskilda flygsandsfält om tillsammans 115 tunnlands rymd, hvilka blifvit besådda med skog samt fredas och underhållas.

Jägeristaten i länet består af en Jägmästare samt fyra kronoskogvaktare, hvilka sistnämnde tillhöra f. d. jägeristaten och numera ej äro i verksamhet.

Vid Rönneholms gård och Bollamöllan inom Onsjö härad finnas två *sågqvarnar*.

Någon *export* af skogsprodukter från länet kan egentligen icke sägas äga rum. *Svedjande* förekommer icke. *Skogseldar* hafva icke heller förekommit. Ved användes icke till eldningsämne vid fabriker. Skog begagnas icke till stängsel. Getter födas ej i orten.

Bränntorf finnes att tillgå inom de flesta trakterne af länet. Af särdeles vigt är en till Rönneholms gård hörande torfmosse af 1,100 tunnlands rymd. Jemte torf begagnas såsom brännämne äfven stenkol, som köpes dels från Höganäs stenkolsgrufva och dels från sjöstäderna, dit det införes från England.

Tab Litt. G. *Rofdjur* förekomma särdeles sparsamt inom länet, och någon skada deraf å större husdjur förspörjes sällan. Endast från Luggude, Onsjö och Rönnebergs häraders fögderi hafva nedanstående uppgifter i ämnet inkommit. (Tab. Litt. G., se följande sida.)

Skallgångar anställas stundom i nämnde fögderi, men några belöningar för rofdjurs dödande hafva icke utdelats utöfver de vanliga skottpeningarne, som ock sällan utbetalas. Ersättningar af kommunerne för husdjur som af rofdjur dödats, förekomma ej.

Tab. N:o 7. E) *Bergs- och Brukshandling* samt F) *Fabriker, Manufaktur och Handverk*. Alla de inom länet befintliga verk och inrättningar, som hafva till föremål bergs- och bruksrörelse samt alla slag af fabriks- och manufaktur-produktion jemte handtverkerier med dithörande personal, upptagas i bifogade tabell N:o 7, sådant förhållandet var vid femårsperiodens slut.

Tab. Litt. H. Angående Höganäs stenkolsgrufva i Luggude härad meddelas upplysning i motstående tab. Litt. H.

Såsom afsättningsorter för de stenkol, som vid Höganäs upptagas, nämnas olika delar af Skåne. Kolen hemtas antingen på vagn af reqvirenterna sjelfva eller ock sändas de sjöledes från Höganäs. Öfrige fabriker från dervarande stenkärlsfabrik afsättas å skiljda platser så väl in- som utrikes. Vid stenkolsgrufvan med derunder lydande verk och inrättningar, alltsammans tillhörande ett bolag, sysselsättas omkring 600 arbetare. Deras ekonomiska och sedliga ställning är god. För arbetarne finnes såsom bildningsmedel tillfälle till *skolundervisning* vissa timmar tvänne dagar i veckan, hvarförutom en *musiklärare* är anställd, som undervisar i musik för bleckinstrumenter, hvaruti ynglingarne bland arbetarne med god framgång inöfvas. För öfrigt har stenkolsgrufvan med derunder lydande verk och inrättningar, till följd af den vidsträckta rörelse, som der koncentrerar sig, ett nyttigt och verksamt inflytande på hela orten deromkring.

Kalkbrott finnas dels vid Limhamn inom Oxie härad och dels vid Glumslöf i Rönnebergs härad samt vid Bjersjölagård i Färs härad. Å sistnämnde ställe, som har en outtömlig tillgång å kalksten samt rik tillgång å brännmaterial uti stora och goda torfmossar, hafva under femårsperioden i medeltal 37,000 kubikfot kalk årligen blifvit afyttrade.

Uti Wittseröds by af Onsjö härad är ett *quarnstensbrott*, som sysselsätter 16 arbetare. Förutom quarnstenar erhålles från nämnde ställe *sandsten* till broar och större byggnader, och har en mängd sten de senare åren åtgått till Lunds domkyrka. Vid Hör i Frosta härad finnes ett quarnstensbrott af mindre betydelse, men någon uppgift om tillverkningens belopp derstädes har icke kunnat vinnas. Ett sandstensbrott finnes i Allerums socken och ett annat i Jonstorps socken af Luggude härad, hvarifrån försäljas *slipstenar* till icke obetydligt värde, hvilket dock ej till beloppet kunnat utrönas.

Tab. Litt. G. Dödade rofdjur och af rofdjur dödade husdjur inom ett fögderi.

	Dödade rofdjur.						Af rofdjur dödade husdjur.					
	Lodjur.	Räfvar.	Mårdar, Hillrar och Her- meliner.	Örnar.	Hökar, Ugglor och Ufvar.	Falkar och Glador.	Får.	Gäss.	Ankor.	Kalkoner.	Höns.	Skadan beräknad i penninge- värde. R:dr R:mt.
År 1856.....	1	73	5	4	50	8	21	78	32	12	135	375
• 1857.....	—	67	3	6	52	5	18	68	32	11	137	338
• 1858.....	—	67	8	9	57	4	23	82	32	13	135	395
• 1859.....	—	69	2	9	50	6	17	91	32	15	142	362
• 1860.....	—	78	6	5	53	5	21	73	32	13	137	357
Summa 1856—1860	1	354	24	33	262	28	100	392	160	64	686	1,827

Tab. Litt. H. Tillverkning vid Höganäs.

	Stenkolsgrufvan.					Stenkärls- fabriken.	Tegelbruket.	
	Upptagne stenkol.			Upptagen lera.	Värdet å upptagne stenkol.		Tillverk- ningsvärdet.	Tillverkad tegel.
	N:o 1.	N:o 2.	N:o 3.			R:dr R:mt.		
	Tunnor.	Tunnor.	Tunnor.	Tunnor.	R:dr R:mt.		R:dr R:mt.	
År 1856.....	48,398	93,564	55,580	80,528	180,008	54,000	1,396,718	106,000
• 1857.....	61,806	106,310	54,281	86,255	208,809	86,937	1,620,920	181,227
• 1858.....	56,475	95,296	45,498	73,264	186,668	62,250	1,664,600	192,562
• 1859.....	55,853	100,850	47,645	86,419	191,239	68,142	1,427,531	183,071
• 1860.....	54,234	102,333	44,141	87,573	187,675	71,000	1,630,263	179,000

Kolen äro beräknade till 1 R:dr 50 öre för N:o 1, 75 öre för N:o 2 och 67 öre, allt per tunna, för N:o 3. Den upptagna lera har blifvit använd vid den stenkärlsfabrik och det tegelbruk, som drivas i sammanhang med stenkolsverket.

Inom kustsocknarne af Luggude och Rönnebergs häradar finnas omkring 50 personer, som sysselsätta sig med *skepps- och båtbyggeri*.

Tab. Litt. I. *Fisket* vid länets kuster är af största betydelse i sistnämnde två häradar, der fiskerihandlingen idkas såsom näring af befolkningen å fiskelägena. Fångsten består af ål, torsk, rödspettor, koljor och långor samt under höstmånaderne af sill. Å kusten vid de så kallade Kullasocknarna i Luggude härad och fiskeläget Ålabodarne i Rönnebergs härad skall enligt gjorda approximativa beräkningar hafva fiskats till det belopp, som nedanstående tab. Litt. I. upptager.

Om resultatet af fiskeriet i öfrigt har ingen upplysning kunnat vinnas.

Såsom *husslöjder* nämnas tillverkning af vadmal, verken, bolstervar, lärft och blågarn, dock föga utöfver ortens eget behof. Inom en del af Frosta härad tillverkar allmogen likväl linneväfnader till afyttring å andra orter.

Trävarutillverkning, såsom husslöjd betraktad, inskränker sig med få undantag till förfärdigande af vagns- och åkerbruksredskap för allmogens eget behof.

Å *Bäjärska bierbryggeriet* vid Dybeck har under hela femårsperioden tillverkats 350,000 kannor. Spridningen af denna vara å landsbygden anses hafva minskat konsumtionen af bränvin.

Beträffande fabriker, manufaktur och handverk i *städerna* åberopas innehållet af sist afgifne femårsberättelse § 5, med tillägg af följande:

I Malmö stad hafva under femårsperioden 1856—1860 tillkommit följande fabriksanläggningar, nemligen:

1 för tillverkning af blanksvärta,	1 för tillverkning af maskin- samt andra jern- och stålarbeten,
1 » bleckslageriarbeten,	1 » möbelskulptur och trädsnideri,
1 » bomullsgarn och väfnader,	1 » måladt papper,
1 » cichoria samt fanér, bräder m. m.,	1 » segelsömmeriarbeten,
2 » galvanoplastiska arbeten,	2 » stenhuggeriarbeten,
2 » handskar,	1 » stärkelse,
3 » fortepiano och andra musikaliska instrumenter,	1 » repslageriarbeten,
2 » korgmakeriarbeten,	1 » faner,
2 » korkträdsarbeten,	1 » tvål, såpa, ljus och blanksvärta,
2 » lack,	5 » ur,
3 » lackerade vagnar och möbler,	1 » vagnar och
1 » messings- och nysilfverarbeten,	1 » tändstickor.

Deremot hafva under samma tid upphört: 1 tekno-kemisk fabrik och 1 handskfabrik.

Från staden Lund meddelas, att fabriker och handverk derstädes under femårsperioden icke undergått någon anmärkningsvärd förändring, hvarken till omfång, beskaffenhet eller inflytelse på samhället.

Tab. Litt. I.

Sillfisket vid en del af Skånes kust.

	Valar Sill.	Värde å 2: 50. per Val.
		Rmt R.dr.
År 1856.....	13,500	38,250
» 1857.....	15,000	37,500
» 1858.....	24,540	61,350
» 1859.....	10,710	26,775
» 1860.....	19,900	49,750

Tillverkningsvärdet vid fabrikerne i Landskrona år 1860 är uppgifvet sålunda: vid a) en fabrik för tillverkning af musikaliska instrumenter 2,800 R:dr; b) fyra garfverier 25,654 R:dr; c) en korkfabrik 15,000 R:dr; d) en klädesfabrik, som dock år 1860 varit i gång endast under sex månader, 59,807 R:dr; e) ett skeppsvarf 1,144 R:dr; f) en sockerfabrik 1,455,050 R:dr; g) en tobaksfabrik 9,200 R:dr; h) en tändsticksfabrik 3,750 R:dr R:mt. Den omnämnda klädesfabriken, som är anlagd vid Landskrona straff-fängelse och afsedd för fångarnes sysselsättning, är öfvertagen af ett bolag. Byggnaderne, som nedbrunno år 1857, blefvo år 1860 åter uppförde. Sockerfabriken sysselsätter 333 arbetare.

I Helsingborg hafva tillverkningsvärdena för år 1860 uppgifvits sålunda: för färgerier 18,400 R:dr; för garfverier 49,558 R:dr; för jerngjuteriet 35,156 R:dr; för lerkärlsfabriken 11,175 R:dr och för vagnfabrikerne 14,700 R:dr R:mt. Under perioden hafva inga fabriker blifvit anlagda i staden.

Fabriks- och manufaktur-inrättningarne i Ystad hafva för år 1860 lemnat tillverkningar till ett sammanräknadt värde af 231,683 R:dr R:mt. Af dessa fabriker är jerngjuteriet en under perioden nyanlagd inrättning, som i förening med en mekanisk verkstad drifves med framgång.

Afsättningsorterna för fabrikerne äro hufvudsakligen inom länet. Produkterna från Höganäs samt från Landskrona sockerfabrik, tobaks- och handskfabrikerne i Malmö m .m. afsättas dock äfven å andra orter inom riket. I allmänhet förspörjes förkofran och ökad skicklighet inom näringarne. Idkarnes och arbetarnes ställning är i följd deraf förbättrad så väl i ekonomiskt som i moraliskt hänseende. Angående bildningsanstalter för arbetarne återopas sist afgifne femårsberättelsen, med hänvisning derjemte till sista afdelningen i denna.

4. Kommunikationsanstalter och varubyten.

a) *Landskommunikationer.* Rörande landsvägarnes beskaffenhet i allmänhet får Konungens Befallnings- Tab. N:o 8. hafvande hänvisa till sist afgifne femårsberättelsen. De genomgripande åtgärder, som vidtagits för vägarnes förbättring, tillhöra nemligen förra qvinqvennet. Under nu ifrågavarande period hafva landsvägarne fortfarande nästan öfverallt, der de hafva lerbotten och särdeles godt grus ej finnes att tillgå, blifvit lagade med krossad gråsten. Detta lagningsätt är numera ej så särdeles dyrt, sedan vägarne en gång fått fast botten och de bibehållas jemna och fasta. Endast vid källossning efter vinter med stark barfrost händer det, att den skorpa, som bildats af makadamiseringsstenen, på ett eller annat ställe genombrytes, då hålur uppkomma.

Beträffande *vägförbättringar*, utförde under femårsperioden, nämnas följande:

1) Sedan Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 14 Januari 1859 för omläggning af Tågarps backar å gränsen emellan Luggude och Rönnebergs härader anvisat 15,000 R:dr R:mt såsom understöd från den utaf Rikets senast förut församlade Ständer anslagna vägbyggnadsfond, och de vägbyggnadsskyldige inom nämnde härader åtagit sig bekosta hvad som i öfrigt för ifrågavarande arbete erfordrats, har samma vägomläggning under perioden bringats till verkställighet, och arbetet blifvit fullbordadt och afsynadt 1861. Längden af den vägsträcka, som sålunda förbättrats, utgör 3,530 fot;

2) År 1858 verkställdes, på bekostnad af Luggude härads väghållningsskyldige hemman, ombyggnad af landsvägarne vid Gåsebäck och Köpinge på en längd af $\frac{1}{5}$ mil, hvarför kostnaden uppgick till 1,027 R:dr 86 öre R:mt;

3) Äfven har omläggning skett af landsvägen emellan Hurfva och Hörby midt för Orups landbruksskola i Frosta härad, till undvikande af de så kallade Pineliderne. Nya vägen är rak, jemn och kortare än den gamla. Likaledes har landsvägen emellan Hurfva och Lund blifvit förbättrad vid Getinge, der en större backe blifvit utgräfd och makadamiserad. Vid nu nämnde ställen uppbaras inga vägpenningar;

4) Vid staden Ystad har en väg eller gata utmed sjöstranden emellan hamnen och vestra inkörseln blifvit anlagd. Den har en längd af 978 alnar och 32 alnars bredd med dubbla alléer, ett arbete, hvarför kostnaden bestridts af staden med 10,000 R:dr R:mt, hvilket belopp icke blifvit upptaget i ofvan återopade tabell.

Rörande årliga *kostnaden* för vägars underhåll med slagen sten kan ingen tillförlitligare uppgift meddelas, än att den vid Malmö uppskattats till en R:dr R:mt per sträckaln, men å andra orter inom länet torde berörde kostnad utfalla betydligt billigare.

En större *bro* har under perioden blifvit uppförd öfver Löddeström vid Löddeköpinge emellan Lomma och Löddeköpinge gästgifvaregårdar. Den är byggd af träd på stenpelare. Kostnaden har uppgått till 20,707 R:dr och bestridts af fögderiets innevånare. Bropenningar uppbäras icke vid denna bro.

Af *färjor* bemärkas en vid Qvinnevad öfver Getinge å samt en vid Bosjökloster för färd öfver Ringsjösundet.

År 1859 funnos å allmänna vägarne inom länet 128 *grindar*, hvaraf 48 i Luggude härad, 36 i Onsjo härad, 30 i Färs och Frosta häraders fögderi, 12 i Torna härad samt 2 i Ljunits härad. Detta antal hade vid 1860 års slut förminskats. I länets återstående sju häradar finnas inga grindar.

Postskjutsen utgöres antingen af dertill anslagna hemman, eller ock fortskaffas posterne medelst uppbadad entreprenad- eller reservskjuts. Emellan Ystad och Malmö samt Lund och Helsingborg och vidare mot Engelholm gå dagligen postverkets diligenser för befordring af post och passagerare.

Kronobrefbäringen verkställes dels af årligen ombytte brefbärare och dels af entreprenörer.

För åvägabringande af *jernväg* emellan Landskrona och Eslöf har ett bolag under benämning "Landskrona-Eslöfs Aktiebolag" bildat sig. Bolagsordning för detsamma blef under den 12 Maj 1861 af Kongl. Maj:t i nåder fastställd. Det i bolaget tecknade kapital utgör omkring 600,000 R:dr R:mt. Aktietecknarne hafva inbetalt 40 procent af aktiebeloppet, hvilka medel under afvaktan på arbetets början förräntas i sparbanker och enskilda banker. Sedan under år 1859 undersökning af den föreslagna jernvägssträckningen blifvit utförd och kartor och kostnadsförslag upprättats, hvarvid lika byggnadssätt och spårvidd som å statens jernvägar blifvit förutsatte och såsom grund för beräkningen antagne, har på hösten 1861 ny undersökning blifvit verkställd; upptagande det på grund deraf upprättade förslag alternativt spårvidd lika med den å statens jernbanor samt en smalare spårvidd af omkring fyra fot. Beslut om de vidare åtgärder, hvilka för banans byggande erfordras, äro ännu icke fattade.

Tab. Litt. K. Ehuru trafiken å *statens södra stambana* kommer att utgöra föremål för vederbörande Öfverstyrelsens underdåniga berättelse, anser Konungens Befallningshafvande icke olämpligt att, såsom bidrag till kändedomen om länets utveckling i kommunikations-hänseende lemna plats för de å följande sida i tab. Litt. K meddelade upplysningar i detta ämne.

b) *Sjökommunikationer*. Beträffande *kustfarten* med segelfartyg och ångfartyg, så har den utvidgning af rikets ångbåtsflotta, som under senare qvinqvennet ägt rum, i betydlig mån kommit Malmöhus län tillgodo.

Utom passageraretrafiken besörja ångfartygen nu mer till en stor del transport af sådane tyngre och mera skrymmande varor, som för några år tillbaka vanligen afsändes med segelfartyg. Anledningarne till denna förändring behöfva här icke utredas; den har emellertid verkat minskning i segelfartygens antal. Under sistlidet år gjorde, förutom postångfartyget mellan Ystad och Stralsund, följande *ångfartyg* regelbundna turer till orter inom länet, nemligen två fartyg med namnet Svea samt Dana, Carl X, Götha, Transit N:o 2, Blekinge, L. J. Bager, Helsingborg, Halland, Najaden, Orion, Bore, Horatio, Hamlet, Ophelia och Mercurius, af hvilka de fyra sistnämnde äro danska.

Angående städernes *hamnar* och särskildt Malmö hamn hänvisas till sist afgifne femårsberättelsen. Så väl vid denna som Ystads hamn hafva under femårsperioden betydliga arbeten blifvit företagna för hamnarnes underhåll och förbättring. För öfrigt erbjuda Malmöhus läns långgrunda, öppna stränder få hamnar. Äfven vid köpingen Trelleborg, der betydlig spannmålskeppning äger rum, har lastningen hittills skett och sker ännu på öppen redd med tillhjälp af prämar. En lastbrygga är dock innevarande år under anläggning derstädes. I nordliga delen af länet, den så kallade Kullatrakten, äro stränderne visserligen lika öppna som i öfriga

delen af länet, men dock djupare och derigenom mera tillgänglige för större farkoster. Der drifves också en icke obetydlig sjöfart, på sätt här nedan närmare omförmäles.

Tab. Litt. K. Passagerare- och godstrafiken vid södra stambanan från Malmö för åren 1856—1860.

	Antal pas- sagerare.	Trafik- inkomst af passagerare.		Godsvigt. Centner.	Trafik- inkomst af gods.		Extra inkomster.		Summa inkomster.	
		R:mt	R:dr.		R:mt	R:dr.	R:mt	R:dr.	R:mt	R:dr.
År 1856.....	11,247	6,948,92	13,355,58	1,178,35	—	8,127,27				
• 1857.....	155,433	89,245,55	313,703,27	30,100,74	5,50	119,351,79				
• 1858.....	220,847	105,038,80	381,901,88	36,266,61	53,87	141,359,28				
• 1859.....	291,485	161,857,46	704,323,14	84,949,61	827,84	247,634,91				
• 1860.....	304,773	178,677,91	853,504,67	106,204,44	2,818,56	287,700,91				

Anmärkning. Väglängden utgjorde från den 2 December 1856 — 1,5 mil.

» » 23 December 1857 — 2,4 »
 » » 4 Oktober 1858 — 5,0 »
 » » 18 Juli 1859 — 6,4 »
 » » 1 December 1860 — 7,8 »

Bland det gods, som i större mängd befordrats å samma jernväg år 1860, voro:

Från Malmö.	Centner.	Från Malmö.	Centner.	Till Malmö.	Centner.	Till Malmö.	Centner.
Bräder och plankor.....	72,608	Krukmakaregods.....	117	Aska, träd.....	226	Ris, löf.....	30
Bröd.....	362	Kärl, jern.....	272	Bark.....	1,450	Skinnvaror.....	863
Böcker.....	492	» koppar.....	120	Beck.....	133	Slöjdvaror.....	6,242
Cichoria.....	667	Köpmanngods.....	8,748	Boktryckeristilar.....	142	Smide, finare.....	324
Fjäder.....	336	Ljus.....	566	Bräder.....	3,803	» gröfre.....	944
Fläsk.....	362	Läder.....	231	Bränvin.....	20,391	Smör.....	1,220
Frukt, utländske.....	602	Läkten.....	2,229	Böcker.....	552	Snick- och svarf-arbeten...	1,240
Frö.....	1,402	Maskingods, gröfre.....	617	Fisk.....	227	Spanmål.....	164,160
Färgstoffer.....	866	» smärre.....	58	Fläsk.....	777	Sten.....	5,200
Garn.....	2,753	Manufakturvaror.....	237	Frö.....	1,687	» qvarn.....	2,007
Gjutgods, finare.....	469	Medicinalier.....	326	Garn, bomulls.....	442	» slip.....	275
» gröfre.....	3,247	Möbler, finare.....	1,211	Gjutgods, finare.....	352	Stockar, pump.....	80
Glas, fönster.....	1,114	Oljekakor.....	1,270	» gröfre.....	21	Stäfver.....	10,348
Glasvaror.....	481	Oljor.....	1,059	Gryn, inhemska.....	501	Talg.....	285
Gryn, utländska.....	445	Porslin.....	1,421	Hö.....	581	Tegel.....	25,576
Godningsämnen.....	2,090	Porter.....	432	Is.....	2,225	Timmer.....	15,226
Halm.....	1,881	Potatis.....	4,778	Jordfrukter.....	4,916	Tomkärn.....	5,439
Hampa.....	465	Salt.....	11,951	Kol, träd.....	82	Vassrör.....	115
Hudar, torra.....	519	Sill.....	16,653	Korgmakeriarbeten.....	285	Vax.....	100
» råa.....	1,391	Spanmål.....	11,754	Kärl, koppar.....	39	Ved.....	101,566
Hö.....	416	Tomkärn.....	6,245	Köpmanngods.....	1,191	Verktyg.....	265
Instrumenter.....	74	Vatten, mineral.....	474	Läder.....	220	Villebråd.....	110
Jern.....	7,159	Ved.....	11,468	Läkten.....	1,027	Väfnader.....	284
Jernplåt.....	504	Verktyg.....	274	Manufakturvaror.....	110	Åkerredskap.....	176
Jäst.....	92	Vin.....	412	Mjöl.....	8,464	Ägg.....	30
Kaffe.....	2,510	Väfnader, finare.....	722	Ost.....	799		
Kakel.....	508	» gröfre.....	266	Papper.....	1,130	Viglberäkning.	
Kalk.....	9,985	Åkerredskap.....	593	Plankor.....	4,972	1 kub-famn ved.....	52
Kol, sten.....	118,354	Öl.....	7,319	Raps.....	585	1 toltf bräder.....	4 å 5
Kopparplåt.....	168			Ris, bundtadt.....	154	1 tunna stenkol.....	3
Korta varor.....	102			» en.....	100	1 » sill.....	3,60
				» gran.....	153	1 » salt.....	3,33

Vid Råå fiskeläge i Luggude härad har åren 1859—1861 en *hamn* blifvit anlagd, hvarför kostnaden uppgår till 54,000 R:dr R:mt, hvaraf 23,000 R:dr erhållits såsom statsanslag. Af det öfriga äro 12,000 R:dr genom årliga bidrag från fiskelägetts innevånare tillskjutne och 19,000 R:dr upptagne såsom lån af enskilde personer. Denna hamn kan likväl, såsom varande mycket grund, ännu icke begagnas för större farkoster, förr än mudderpräm blir anskaffad, hvarmed fiskelägetts innebyggare ämna gå i befattning.

Vid Höganäs fiskeläge är anlagd en *lastningsbrygga* för fartyg, som der emottaga befraktningar. Till skeppsfartens understödjande finnas i sjön invid nämnde brygga anbragte moringar, hvarvid fartyg kunna förtöjas. Härtill hafva för omkring åtta år sedan 5,000 R:dr erhållits af statens medel, hyaremot det öfriga så väl som hvad annat till lastningsbryggan hörer blifvit af stenkolsverket bekostadt.

I länet finnas två af staten underhållne *fyrar*, den å Kullen och den vid Falsterbo. På refvet vid sistnämnde ställe ligger dessutom ett *fyrskipp* förtöjdt. Å hvardera fyren finnes en fyrmästare och två biträden; på fyrskippet en fyrmästare och fem biträden. Vid städernas hamnar finnas inseglingfyrar, af hvilka den vid Ystad underhålles af staten och hvarest en fyrmästare med två biträden äro anställda.

I länet finnas nedannämnde sju *lotsstationer* med följande personal: Höganäs, en mästerlots; Helsingborg, en mästerlots, en sekundlots och en lärning; Landskrona, en lotsålderman, en mästerlots och fyra sekundlotsar; Malmö, en lotsålderman, två mästerlotsar, tre sekundlotsar och två lärningar; Skanör, en lotsålderman, en mästerlots, en sekundlots och fyra extra lotsar; Trelleborg, en mästerlots, en sekundlots och en lärning; samt Ystad, en lotsålderman, en mästerlots, två sekundlotsar och två lärningar.

Vid Wikens och Arilds lägen, i nordliga delen af länet eller Kullatrakten, finnas *räddningsanstalter* för skeppsbrutne. På hvartdera stället är antagen en uppsyningsman med erforderligt manskap.

Vid Hildesborg finnes en *telegrafbåk*, som utvisar telegrafträdens sträckning i Öresund.

Antalet *postinrättningar* i länet utgjorde vid 1860 års slut tio, nemligen i Helsingborg, Höganäs, Hörby, Hör, Landskrona, Lund, Malmö, Skanör, Trelleborg och Ystad, af hvilka endast den i Hör tillkommit under femårsperioden.

Tab. Litt. L. Å brefportouppbörd vid Malmö Postkontor samt de penningebelopp, som uti öppet rekommenderade bref blifvit derifrån afsände, meddelas följande uppgifter (Tab. Litt. L.):

Tab. Litt. L.

Brefporto, afsände penningebelopp och postremissrörelse vid Malmö postkontor.

	R:dr R:mt.	Brefporto-uppbörden.				Penningebelopp afsände uti öppet rekommenderade bref.		
		Inrikes brevexling.	Utrikes brevexling.	Rekommendations- och assurances-afgift.	Summa R:dr R:mt.	Tjenste- eller fribref.	Privata eller betalde bref.	Summa R:dr R:mt.
År 1856.....		15,548,63	15,152,61	3,768,15	34,469,39	5,015,312,20	1,113,817,63	6,129,129,83
» 1857.....	»	17,729,88	15,822,49	3,963,66	37,516,03	4,820,086,37	1,044,644,54	5,864,730,91
» 1858.....	»	17,593,66	13,585,13	4,325,88	35,504,67	5,853,640,45	316,411,87	6,170,052,32
» 1859.....	»	18,376,63	15,083,37	4,446,48	37,906,48	6,690,355,24	390,425,84	7,080,781,08
» 1860.....	»	18,123,16	16,629,23	4,747,37	39,499,76	7,829,442,83	289,323,80	8,118,766,63

	R:dr R:mt.	P o s t r e m i s s r ö r e l s e n.						Summa Summarum.
		Vid Rikets Ständers Lånekontor.			Vid Skånes Enskilda Banks Afdelningskontor.			
		Insättningar.	Uttagningar.	Summa.	Insättningar.	Uttagningar.	Summa.	
År 1856.....		1,725,151,18	1,192,970,86	2,918,122,04	—	—	—	2,918,122,04
» 1857.....	»	2,925,558,48	1,445,980,84	4,371,539,32	163,721,92	205,787,06	369,508,98	4,741,048,30
» 1858.....	»	3,721,889,55	2,399,094,63	6,120,984,18	679,497,71	506,702,47	1,186,200,18	7,307,184,36
» 1859.....	»	3,421,418,87	3,559,021,48	6,980,440,35	3,630,379,21	2,222,453,80	5,852,833,01	12,833,273,36
» 1860.....	»	3,789,743,87	2,903,462,29	6,693,206,16	4,645,946,41	2,684,459,67	7,330,406,08	14,023,612,24

Telegrafstationerne i länet voro sex till antalet vid 1860 års slut, nemligen i Malmö, Lund, Landskrona, Helsingborg, Ystad och Trelleborg. Endast den sistnämnde är öppnad under ifrågavarande femårsperiod. I sammanhang härmed meddelas nedanstående uppgift rörande Telegrafexpeditionen i Malmö åren 1856—1860. (Tab. Litt. M.)

Kanaler eller segelbara vattendrag inom länet förefinnas icke.

c) *Sjöfart och Handel*. Rörande detta ämne återopas till en början den särskilda tabell, som finnes härvid fogad under N:o 9.

Tab. N:o 9.

Vidare införs här öfrige tillgänglige upplysningar i ämnet, hvilka beträffande Malmö stad äro ganska rikhaltiga. Med staden Malmö tillhörige *fartyg*, hvilka vid början af ifrågavarande femårsperiod utgjorde ett antal af 49 om 2,714 lästers drägtighet, hafva under samma period förändringar ägt rum sålunda, att 14 fartyg om 1,013 läster blifvit inköpte, men deremot 9 st. om 648 läster förolyckade, 15 st. om 424 läster försålde, 2 st. om 130 läster kondemnerade och ett slopadt, så att vid periodens slut fartygens antal inskränkte sig till 39 om 2,497 lästers drägtighet, deribland 4 skepp, 3 briggar, 23 skonertar, 2 slupar, 2 jakter, 1 lastpräm och 3 ångskonertar. Dessutom finnas 9 färjelagsbåtar, alla begagnade till utrikes sjöfart, men såsom frie från hamnumgälder icke uppmätte.

Vid 1860 års slut voro *Malmö Sjömanshus* underlydande 42 skeppare, 42 styrmän, 8 konstaplar, 4 timmermän, 163 matrosar, 113 lättmatrosar, 111 jungmän och 62 kockar. Bland desse sjömän voro 202 ej använde å stadens egna fartyg, och deras vistelseort är obekant. Dessutom utgöres besättningen å färjelagsbåtarna af 23 man, men ingen af dessa är å sjömanshuset inskrifven.

Malmö stads *handlande* äro icke indelade i klasser. Alla innehafva burskapsrätt till bedrivande af handel i allmänhet. Tjugoen sysselsätta sig endast med grosshandel, 43 med både gross- och minuthandel, 51 endast med minuthandel, och 51 hafva upphört med handelsrörelsen.

Slutligen återopas bifogade fem tabeller, innefattande

Tabb. Litt. N—R.

1) Uppgift å antalet af de till Malmö hamn ankomne eller derifrån afgångne farkoster åren 1856—1860. (Tab. Litt. N.)

2) Uppgift å de väsentligare varuquantiteter, som sjöledes ankommit till och afgått från staden Malmö under året 1860. (Tab. Litt. O.)

3) Uppgift å Malmö Hamn- och Tolagskassas inkomster och utgifter åren 1856—1860. (Tab. Litt. P.)

4) Uppgift å uppbörden, med undantag af konfiskationer och böter, samt diverse verks medel, vid Malmö Tullkammare åren 1856—1860. (Tab. Litt. Q.)

5) Sammandrag af uppgifter om från staden Malmö sjöledes afsänd malen och omalen spanmål samt bränvin åren 1856—1860. (Tab. Litt. R.)

Tab. Litt. M.

Telegramm-antal och -porto i Malmö.

	Telegrammer.		Porto R:dr R:mt.	Telegrammer.		Porto R:dr R:mt.
	Ankomne från inrikes orter.	Afsände till inrikes orter.		Ankomne från utrikes orter.	Afsände till utrikes orter.	
År 1856	4,710	4,416	9,035	594	562	2,787
• 1857	4,934	4,670	9,375	805	674	3,780
• 1858	4,496	4,046	7,061	627	534	2,505
• 1859	3,896	3,735	8,039	758	631	2,873
• 1860	3,764	3,677	9,659	1,077	914	3,664

Från staden Lund meddelas, att, oaktadt jernvägskommunikationen, synes handelsrörelsen i staden icke hafva vunnit någon förkofran. Endast afsättningen af timmer och andra gröfre trädvaror samt stenkol, som

Tab. Litt. N. Antalet af de till Malmö hamn ankomne och derifrån afgångne farkoster åren 1856—1860.

	Ankomne från			Afgångne till			Summa Summarum.
	inrikes orter.	utrikes orter.	Summa.	inrikes orter.	utrikes orter.	Summa.	
År 1856.....	1,190	861	2,051	1,263	770	2,033	4,084
» 1857.....	1,242	991	2,233	1,221	924	2,145	4,378
» 1858.....	905	975	1,880	881	918	1,799	3,679
» 1859.....	806	1,089	1,895	718	998	1,716	3,611
» 1860.....	1,189	1,159	2,348	1,244	1,081	2,325	4,673

Bland ofvannämnde från utrikes orter ankomne farkoster voro:

	1856.	1857.	1858.	1859.	1860.
Amerikanska.....	1	—	—	—	1
Brehmer.....	—	—	—	1	—
Danska.....	192	311	299	340	340
Engelska.....	41	42	29	26	32
Franskt.....	—	—	1	—	—
Hamburger.....	—	—	1	1	3
Hannoveranska.....	7	10	7	6	22
Holländska.....	19	11	14	15	17
Lybecker.....	1	—	—	—	—
Mecklenburgska.....	9	9	5	8	4
Norska.....	77	40	55	79	95
Oldenburgska.....	—	2	2	2	—
Preussiska.....	11	5	5	9	3
Ryska.....	—	1	—	—	1
Svenska.....	503	560	557	602	641
Summa	861	991	975	1,089	1,159

Tab. Litt. O. Uppgift å de väsentligare varuquantiteter, som sjöledes ankommit till och afgått från staden Malmö under år 1860.

	Inkomne från		Afgångne till			Inkomne från		Afgångne till	
	utrikes ort.	inrikes ort.	utrikes ort.	inrikes ort.		utrikes ort.	inrikes ort.	utrikes ort.	inrikes ort.
Alun.....	—	334	—	27	Bomull.....	1,655,554	102,863	—	594
Anis och Fenkol.....	6,830	100	—	955	Brännvin, Svenskt.....	—	3,823	51	577,498
Apelsiner, Citroner och Po- meranser.....	63,689	330	—	5,104	» Arrac.....	68,754	31,218	1,264	7,654
Bark.....	—	12	3,752	—	» Genever.....	2,548	—	—	6
Ben, kreaturs, oarbetade.....	—	172	—	23	» Kognak och Rom.....	430,563	2,218	—	8,067
Benmjöl.....	—	20	—	2,243	» Sprit och Likör....	16,640	852	—	370
					Caffe.....	957,050	26,567	8	142,742
					Canel.....	8,432	—	—	1,422

forslas från Malmö, kan anses hafva tilltagit, jemte det spannmålshandeln blifvit i någon mån liffigare. Handelsrörelsen i Lund består egentligen i minutförsäljning af sådane artiklar, som konsumeras inom staden och den närmast angränsande landsbygden.

(Fortsättning af Tab. Litt. O.)

	Inkomne från		Afgångne till			Inkomne från		Afgångne till			
	utrikes ort.	inrikes ort.	utrikes ort.	inrikes ort.		utrikes ort.	inrikes ort.	utrikes ort.	inrikes ort.		
Cichoria, beredd.....	Skålpund	1,516	42,571	—	183,404	Porslin.....	Skålpund	24,557	133,638	24	26,360
" rot.....	Skålpund	208,900	—	—	400	Potatis.....	Kubikfot	—	582	3,990	11,909
Dricka, Porter, Öl o. Pryssing	Kannor	498	17,106	15	3,405	Risgryn.....	Skålpund	372,109	13,430	—	51,466
Fikon.....	Skålpund	3,146	511	—	451	Russin och Korinter.....	"	88,371	—	362	6,190
Filar.....	"	4,611	120	—	598	Sago.....	"	16,303	—	—	240
Fisk, torr, alla slag.....	Centner	2,799	873	5	915	Salt.....	Kubikfot	41,498	14,617	—	5,956
" saltad Sill.....	"	34,944	208	1,070	13,689	Sirap.....	"	132,068	120,049	821	79,080
Fjäder.....	Skålpund	70,759	2,600	—	15,055	Smör.....	Centner	353	216	73	81
Flåsk.....	Centner	512	2	14	507	socker, rått.....	Skålpund	168,727	38,811	5	6,955
Prö, Lin-, Hamp- och Rot.....	Kubikfot	9,005	13,521	15,502	15,751	" beredt.....	"	187,656	269,651	8	31,576
" Klöfver och annat gräs	Centner	3,186	50	149	386	Soda.....	Centner	8,527	2	—	1,834
" Trädgårds.....	Skålpund	8,439	1,361	597	5,867	Spaumål, Hafre.....	Kubikfot	—	3,962	413,771	332
Färger, Blyhvitt.....	"	37,999	1,755	—	3,423	" Hvete.....	"	—	21,545	93,672	1,655
" Bresilja.....	"	25,517	113,004	—	1,740	" Korn och Blandsäd	"	—	4,092	966,080	121,508
" Cochenille.....	"	594	217	—	10	" Malt.....	"	—	46	1,807	7,813
" Indigo.....	"	8,512	1,534	14	85	" Råg.....	"	41	4,690	143,754	59,899
" Krapp.....	"	4,514	1,119	—	—	" Vicker.....	"	—	3	13	298
" Diverse andra slag..	"	81,313	43,189	—	4,962	" Ärter.....	"	22	921	46,888	13,056
" Rödfärg.....	Tunnor	—	110	—	22	" Mjöl.....	Centner	2,089	66	262	2,581
Garn, hvitt.....	Skålpund	13,241	65,210	148,337	93,691	" Gryn.....	"	62	36	—	1,115
" färgadt.....	"	6,794	890	—	240	Sten, Slip.....	Stycken	65	3,267	715	187
Glas, Buteljer och Flaskor..	Centner	673	975	3	127	" Skiffer.....	"	40,500	—	—	37,900
" Fönster.....	Skålpund	309,277	34,030	—	18,741	Stenkol, Stenkolstybb.....	Kubikfot	1,284,766	7,466	1,008	82,216
" Andra slag.....	"	15,702	15,684	4	868	Stenkolstjära.....	Centner	70	6	—	148
Guano.....	Säckar	1,472	25	1,619	126	Stål.....	"	498	841	2	14
Guttapercha-arbeten.....	Skålpund	5,891	272	10	221	Stärkelse.....	Skålpund	5,165	20,240	2,880	194,639
Hampa.....	Centner	2,154	8	—	2	Såpa.....	"	4,681	18,100	—	176,530
Handskar.....	Skålpund	132	55	151	3,072	Talg.....	Centner	799	—	—	—
Hudar och Skinn, oberedda..	"	302,391	18,245	67,672	13,205	Tapeter.....	Skålpund	997	14,173	—	1,900
Humle.....	Centner	105	25	20	2	Tegel, mur.....	Stycken	10,000	922,192	—	5,970
Hvitbetor.....	Kubikfot	—	—	—	51,968	" tak.....	"	67,050	204,300	—	5,000
Ingefära.....	Skålpund	5,331	—	—	726	Tenn, arbetadt.....	Skålpund	670	192	—	12
Jern, Spik.....	Centner	27	6,270	107	375	The.....	"	5,027	835	—	159
" diverse andra slag.....	"	11,973	38,736	1,857	4,161	Tjära.....	Tunnor	—	1,241	56	33
Kalk.....	Kubikfot	—	—	5	852	Tobak, Blad och Stjälk.....	Skålpund	586,315	8,380	2,301	37,440
Kardemumma, Muskot och	Skålpund	3,320	—	—	401	" Kardus, Rull o. Negerhead	"	691	19,306	—	181,593
Neglikor.....	Centner	1	647	49	297	" Cigarrer.....	"	684	5,982	—	24,957
Koppar.....	"	1,236	—	—	—	" Snus.....	"	11	14,681	—	7,060
Korkbark.....	"	100	2	27	4	Tran.....	"	455,516	763	—	58,594
Kreatur, Hästar.....	Stycken	1	2	99	6	Trädvaror, Bjelkar o. Sparrar	Stycken	114	85,231	450	72
" Hornboskap.....	"	2	38	280	32	" Bräder och Plankor..	Tolfter	1	51,633	1,194	106
" andra slag.....	"	2	—	—	—	" Läkten o. Handspakar	"	—	7,997	8	29
Krita, omalen.....	Kubikfot	—	3,897	9,849	15	" Alestockar.....	"	—	755	—	—
" malen.....	Centner	30	6	1	15	" Släfver.....	Stycken	585	641,068	1,255,597	45,520
Kummin.....	Centner	—	130	—	—	" Ved.....	Famnar	—	6,628	92	10
Kött.....	"	380	3	133	779	Tvål.....	Skålpund	1,465	2,899	518	134,094
Lakrits.....	Skålpund	7,347	300	—	195	Ull.....	"	128,898	3,665	3,474	121,338
Lin.....	Centner	1	89	—	5	Vin.....	"	251,801	11,173	485	4,612
Läder, beredt.....	Skålpund	18,298	80	1,240	12,649	Vitriol.....	"	31,726	9,789	—	4,370
Mandel.....	"	28,994	235	—	3,354	Väfnader, Bomulls-.....	"	38,606	55,478	374	52,103
Metaller och Messing, arbe-	"	7,289	3,913	101	958	" Hel och Halvsiden.....	"	969	2	14	14
tade.....	"	147,850	7,132	—	217	" Linne och Hamp.....	"	12,273	55,705	212	2,299
Olja, Bom-.....	"	179,060	11,880	—	64,052	" Ylle och Halfylle.....	"	48,800	21,875	61	9,882
" Lin-.....	"	120	100	5,376	2,636	" Strumpstols.....	"	6,787	360	4	9,882
Ojekakor.....	Centner	217	4	2	1,672	" Schalar och Dukar,	"	—	11,992	33	—
Ost.....	Centner	24,274	165,370	401	21,218	" Bomulls och Linne-	"	—	251	10	—
Papper.....	Skålpund	34,385	—	—	4,983	" Hel och Halvsiden	"	—	10,519	1,175	—
Peppar.....	"	66,866	49	—	3,116	" Ylle.....	"	—	57,557	2,076	—
Plommon, Katrin- o. Sviskon	"	3,800	—	—	60	Zink.....	"	—	5,149	1,331	19
Pomeransskal och -knopp....	"	—	—	—	—	Attika.....	Kannor	—	—	—	2,891

Anmärkning: I anseende till vidlyftigheten af ofvanstående redogörelse, sådan den blifvit af Konungens Befallningshafvande meddelad för hvarje år under femårsperioden, har tryckningen inskränkts till förhållandet under sista året 1860.

Handeln i staden Landskrona bedrifves med ut- och inländska varor, de senare bestående af spannmål, sparrar, bjelkar, bräder, plankor och stäver. Utförseln af spannmål utgjorde år 1860: till utrikes orter 772,176 kubikfot, till inrikes dito 40,109 kubikfot.

Tab. Litt. P.

Malmö Hamn- och Tolagskassas inkomster

År.	Tolag.	I n k o m m e r						O r d i		Summa af utrikes rörelsen.
		a f U t r i k e s r ö r e l s e n .								
		af varor		af farkoster		Summa		af varor.	af farkoster.	
		ankomne.	afsände.	ankomne.	afgågne.	af varor.	af farkoster.			
1856.....	R.dr R.mt.	18,372,25	37,827,56	5,053,18	4,251,94	3,672,31	42,880,74	7,924,25	69,177,34	
1857.....	»	15,076,63	33,001,37	7,861,06	5,112,03	4,496,34	40,862,43	9,608,37	65,547,43	
1858.....	»	17,027,37	24,124,18	9,610,74	4,910,77	4,419,48	33,734,92	9,330,25	60,092,54	
1859.....	»	21,779,80	34,871,66	14,777,09	6,469,89	5,736,32	49,648,75	12,206,21	83,634,76	
1860.....	»	27,779,24	43,433,40	17,486,49	6,383,96	5,824,65	60,919,89	12,208,61	100,907,74	

A n m ä r k

Uti extra ordinarie inkomsterne år 1857 äro inbegripne 15,000 R.dr, sista återstoden af Statsanslaget till Dockbyggnaden.

Hamnens Skuld som vid 1855 års slut uppgick till.....	398,668,52,
utgjorde » 1856 »	645,064,63,
» » 1857 »	821,485,43,
» » 1858 »	753,800,63,
» » 1859 »	717,212,92,
» » 1860 »	679,227,73.

Tab. Litt. Q.

Uppbörden, med undantag af konfiskationer och böter samt diverse verks medel, vid Malmö Tullkammare åren 1856—1860.

År	R.dr R.mt.
1856.....	692,590,12
» 1857.....	576,183,48
» 1858.....	521,520,54
» 1859.....	636,052,95
» 1860.....	795,139,68

Tab. Litt. R. Sammandrag af uppgifter om från staden Malmö sjöledes afsänd omalen och malen spannmål samt bränvin åren 1856—1860.

	Omalen Spannmål.							Malen Spannmål.		Bränvin.	
	Hafre.	Hvete.	Korn och Blandsäd.	Malt.	Råg.	Vicker.	Ärter.	Summa.	Mjöl.		Gryn.
	Tunnor.							Lispund.		Kannor.	
1856 till utrikes orter.....	16,716	3,433	38,220	159	8,055	—	997	67,580	17	90	—
» till inrikes d:o	946	4,457	64,523	1,227	9,976	78	4,409	85,616	23,452	3,457	131,806
Summa	17,662	7,890	102,743	1,386	18,031	78	5,406	153,196	23,469	3,546	131,806

Från staden Helsingborg meddelas rörande export och import följande, enligt Tab. Litt. S (se följande sida):

och utgifter åren 1856—1860.

a f I n r i k e s r ö r e l s e n .										Utgifter.
a f g i f t .							Summa af utrikes och inrikes rörelsen.	Extra ordinarie.	Summa Summarum.	Löner, muddring, dockbyggnad, ränta och amortering m. m.
af varor		af farkoster		Summa.		Summa af inrikes rörelsen.	Tomtören, hyror, dockningsafgift m. m.			
ankomne.	afsände.	ankomne.	afgångne.	af varor.	af farkoster.					
16,352,50	12,016,09	2,593,50	3,742,15	28,368,59	6,335,65	34,704,24	103,881,48	11,942,99	115,824,47	301,796
16,829,50	11,910,06	3,515,09	4,023,69	28,739,56	7,538,78	36,278,34	101,825,77	32,611,48	134,437,25	211,857
12,701,02	9,679,91	3,260,42	4,537,09	22,380,93	7,797,51	30,178,44	90,270,98	16,965,44	107,236,42	105,350
13,702,64	12,395,12	3,561,01	5,427,03	26,097,76	8,988,04	35,085,80	118,720,56	19,783,06	138,503,62	109,386
17,375,72	11,688,31	4,462,97	5,260,44	29,064,03	9,723,41	38,787,44	139,695,18	17,344,32	157,039,50	98,829
Summa									653,011,26	827,218

ing.

Hamnens Tillgångar	vid 1856 års ingång.	vid 1860 års slut.
Kontante och förskjutne medel samt fordringar.....	2,655,18.	60,294,86.
Materialier.....	21,914,71.	18,825,35.
Inventariopersedlar	119,099,50.	171,589,06.
Fastigheter.....	90,219,19.	90,079,72.
	Summa 233,888,58.	Summa 310,788,99.

(Fortsättning af Tab. Litt. R.)

	Omalen Spanmål.								Malen Spanmål.		Bränvin.
	Hafre.	Hvete.	Korn och Blandsäd.	Malt.	Råg.	Vicker.	Ärter.	Summa.	Mjöl.	Gryn.	
	Tunnor.								Lispund.		
1857 till utrikes orter.....	31,544	1,817	78,126	590	4,774	8	1,589	118,448	326	450	—
• till inrikes d:o	718	2,498	35,068	2,367	12,828	591	6,250	60,320	23,633	6,060	203,312
Summa	32,262	4,315	113,194	2,957	17,602	599	7,839	178,768	23,959	6,510	203,312
	Kubikfot.								Centner.		Kannor.
1858 till utrikes orter.....	153,034	42,529	624,068	643	100,393	—	9,295	929,962	2	44	—
• till inrikes d:o	1,396	13,949	59,561	4,933	102,244	460	4,644	187,187	2,951	1,148	302,647
Summa	154,430	56,478	683,629	5,576	202,637	460	13,939	1,117,149	2,953	1,192	302,647
1859 till utrikes orter.....	261,173	118,923	878,977	57	78,121	727	47,404	1,385,382	216	1	—
• till inrikes d:o	13,641	4,122	170,496	4,501	75,019	—	6,520	274,299	3,775	1,328	579,537
Summa	274,814	123,015	1,049,473	4,553	153,140	727	53,924	1,659,681	3,991	1,329	579,537
1860 till utrikes orter.....	413,771	93,672	966,080	1,807	143,754	13	46,888	1,665,985	262	—	—
• till inrikes d:o	332	1,655	121,508	7,813	59,899	298	13,056	204,561	2,581	1,115	577,498
Summa	414,103	95,327	1,087,588	9,620	203,653	311	59,944	1,870,546	2,843	1,115	577,498

I medeltal hafva under ifrågavarande år med förpassning till Helsingborg ankommit 519 fartyg och båtar från inrikes orter, och från Helsingborg till inrikes orter med förpassning afgått 395. Landtmannaprodukter hafva god afgång i Helsingborg, och på desamma är tillgången derstädes i allmänhet betydlig. Till upplysning särskildt om spanmålshandeln i Helsingborg åberopas jemväl tabellen Litt. S.

Medelbeloppet af den spanmål, som från staden Ystad utskeppats till in- och utrikes orter, har under de fem år berättelsen omfattar uppgått till 132,818 tunnor.

Handeln i Skanör och Falsterbo är särdeles ringa. Någon sjöfart idkas der icke heller, ehuru dervarande sjöfolk år 1860 utgjorde 74 kofferdi-skeppare med burskap samt 61 sjömän. Denna personal användes i synnerhet å Malmö stads handelsflotta.

Under åren 1856—1860 hafva årligen i medeltal från Höganäs *utklarerats*:

Till utrikes orter 102 farkoster, de fleste med stenkolsverkets fabrikater till Danmark, några med bräder hemtade i Halland eller med tuktad gråsten från Bohuslän, några ock med blott barlast. År 1860 utskeppades 17,803 kubikfot hafre till Danmark och England;

Till inrikes orter 290 farkoster, de allra fleste befraktade af stenkolsverket med dettas produkter och fabrikater till Gefle, Stockholm, Norrköping, Malmö, Christinehamn och Göteborg, i hvilka städer verket har upplag, samt i öfrigt till diverse andra, synnerligast Skånska platser.

Under samma qvinquennium hafva årligen i medeltal *inklarerats*:

Från utrikes orter 438 farkoster, de fleste barlastade. Omkring 300 hafva varit öppna eller mindre däckade båtar, hemma vid något af fiskelägena å Kullen, hvilka fört i Halland uppköpte bräder och timmer till Danmark, derifrån de till Höganäs återkommit och inklarerat dels med barlast och dels med spanmål, som de tagit i utbyte mot sina trädvaror. Spanmålen har oftast afförts till Halland och Bohuslän, der den afyttrats eller utbytts mot nytt timmer. För öfrigt hafva från utrikes ort inklarerats talg, tran, maskiner m. m. till stenkolsverket;

Från inrikes orter 192 farkoster, alla med last bestående af spanmål, timmer från Gotland, Calmar, Wermland och Halland, jern från Wermland, salt, kolonialvaror, gjutgoods o. s. v. från Göteborg och Skånska städerna, hufvudsakligen till stenkolsverket.

Af alla de 1,032 farkoster, som sålunda årligen in- och utklarerats, hafva öfver 950 tillhört Kullatrakten, utgörande Wikens, Wäsby, Brunneby, Farhults och Jonstorps socknar samt Höganäs bruksförsamling. Utom dessa 1,032 hafva årligen vid Höganäs in- och utlupit 500 farkoster dels lastade och dels barlastade, som från förpassning varit befriade.

Tab. Litt. T. De *sjöskador*, som timat å länets kuster under ifrågavarande femårsperiod, hafva hufvudsakligen ägt rum dels å den nordliga utskjutande spetsen af länet, som gemenligen benämnes Kullatrakten, och dels i länets sydvästra hörn, der det för sjöfarten särdeles farliga Falsterbo-ref är beläget. Från förstnämnde ställe innefattas uppgifterne i tab. Litt. T (se följande sida.)

Tab. Litt. S.

Export och import i Helsingborg.

	Antal från Helsingborg utklarerade skeppslaster.	Tullavgifter i R:dr R:mt.			Export af	Hafre.	Hvete.	Korn.	Råg.	Ärter.	Summa.
		För export.	För import.	Summa.							
År 1856.....	496	2,179	266,145	268,324	År 1856..... Tunnor	69,159	3,025	4,829	1,971	97	79,081
» 1857.....	419	3,281	212,679	215,960	» 1857..... »	111,489	2,344	11,591	760	31	126,215
» 1858.....	419	3,824	175,124	178,948	» 1858..... Kubikfot	657,616	36,822	52,438	3,465	99	750,440
» 1859.....	482	6,177	207,038	213,215	» 1859..... »	815,106	72,260	120,474	15,775	378	1,023,993
» 1860.....	531	6,599	238,092	244,691	» 1860..... »	1,076,158	47,261	103,566	32,316	—	1,259,301

Tio till tolf man hafva vid nämnde strandningar omkommit.

Af de fartyg, som strandat inom Skanörs och Falsterbo strandterritorium, hafva:

- år 1856: 3 utländska fartyg blifvit bergade och 1 svenskt totalt förolyckats,
 » 1857: 6 utländska och 1 svenskt blifvit bergade och 3 utländska och 1 svenskt totalt förolyckats,
 » 1858: 6 utländska bergats och 1 utländskt totalt förolyckats,
 » 1859: 4 utländska och 1 svenskt bergats samt 2 utländska och 1 svenskt totalt förolyckats,
 » 1860: 1 utländskt bergats och 2 utländska totalt förolyckats. Vid dessa tillfällen har likväl ingen person omkommit.

På kusten af Oxie, Skytts och Wemmenhögs häraders fögderi hafva under qvinvennet strandat 8 fartyg, alla utländska. Ett af dessa har totalt förolyckats, ett bergats af egen besättning, och 6 med kustboarnes hjälp. Så vidt känt är, har ej heller något menniskolif blifvit spilldt vid dessa olyckstillfällen.

Sedan Malmö Sjöassuransförening numera upphört, är "Kullens enskilda Assuransförening" den enda, som är bildad inom länet. Den stiftades år 1848 och upptager till försäkring fartyg från Höganäs, Wiken, Lerberget, Nyhamn, Lerhamn, Mölle, Arildsläge, Jonstorp, Domsten och Rå i Luggude härad samt Helsingborgs stad. Rörande nämnde inrättnings verksamhet återopas nedanstående Tab. Litt. U.

Tab. Litt. U.

Om länets hufvudsakliga varubyten samt afsättningsorter är föga att säga. Afsättningsorterna äro förnämligast städerna. Der afyttras säd och brännvin samt kreatur och ladugårdsprodukter mot timmer, stenkol, sill och salt, specerier m. m., som dock äfven tillhandahållas allmogen af landthandlarne. Från norra delen af länet föryttras spanmål till Christianstads län och Småland mot utbyte af timmer och skogsprodukter. Länet besökes årligen af Westgötahandlande och krämare från Småland, som afyttra tyger, smiden m. m. dylikt.

Aderton *marknader* hållas årligen i länet samt så kallade *torgdagar* å några få ställen.

Tab. Litt. T.

Sjöskador i Kullatrakten.

	Antal strandade fartyg.			Bergade af egna besättningar.			Bergade med hjälp från kust.			Totalt förolyckade.		
	Svenska.	Utländska.	Summa.	Svenska.	Utländska.	Summa.	Svenska.	Utländska.	Summa.	Svenska.	Utländska.	Summa.
År 1856	2	11	13	—	—	—	2	8	10	—	3	3
» 1857	—	11	11	—	1	1	—	9	9	—	1	1
» 1858	3	17	20	—	1	1	1	13	14	2	3	5
» 1859	—	10	10	—	2	2	—	8	8	—	—	—
» 1860	4	12	16	—	—	—	2	6	8	2	6	8

Tab. Litt. U.

Kullens enskilda Assurans-förenings verksamhet.

	Antal assurerade fartyg.	Assuransbelopp till § af värdet.	Infutne medel.		Antal fartyg totalt förolyckade.	Antal fartyg strandade, men tagne af grunder.	Utgifter.	
			Inbetalade premier.	Kasasbehållning och öfrige inkomster.			Ersättningar.	Diverse omkostnader och kassa-behållning.
År 1856	128	546,752	17,086	2,536	3	9	19,197	424
» 1857	142	734,425	14,688	2,864	1	9	7,232	10,321
» 1858	149	795,984	4,782	10,536	2	7	10,989	4,330
» 1859	154	859,532	20,785	3,873	3	2	17,450	7,209
» 1860	156	876,539	23,502	7,245	4	9	25,025	5,722

Under försäljningsåret 1859—1860 funnos i länet 99 brännvinsminuteringsställen och 155 utskänkningsställen. Afgifterne derfor utgjorde 88,699 R:dr R:mt.

5. Kameralförhållanden.

Tab. N:o 10. Angående *hemman* och *lägenheter* å landet samt tomter och jord i städerna, jemte uppskattningsvärdet deraf, meddelar tabellen N:o 10 upplysning.

Under perioden hafva icke några hemman blifvit ur ödesmål upptagne, men deremot hafva hemman *skatteköpts* på sätt här nedan följer, nemligen:

År 1856 tillsammanlagdt.....	10,770,751,223,821	mantal.
» 1857 »	11,195,321,421,369	»
» 1858 »	4,391,987	»
» 1859 »	5,144,224	»
» 1860 »	4,482,207,281	»

Några krononybyggen äro icke under perioden anlagda. *Hemmansklyfningar* och *jordafsöndringar* fortgå alltjemnt. I Luggude, Onsjö och Rönnebergs häraders fögderi hafva under perioden 172 hemmansklyfningar ägt rum, men om antalet af jordafsöndringar, som oftast ske så, att någon laglig stadfastelse derå icke kan meddelas, har ingen uppgift kunnat lemnas. Från öfrige fögderierne saknas helt och hållet uppgifter i detta ämne.

Tab. N:o 11. Angående *laga skiften* och kostnaden för afslutade sådane förrättningar meddelas upplysningar i bifogade tabell N:o 11.

Angående enskiftets välgörande verkan på länets utveckling är i föregående femårsberättelsen nämndt, och något ordande derom erfordras nu icke. Högst få byar och hemman i länet äro oskiftade. Så vidt känt är, utgöras de af godsens till säterierne Borreby och Björnstorp, Boserups gods samt högst 10 byar i Färs och Frosta härader.

Tab. Litt. V. Angående *statsbidragen* från länet meddelas upplysning i tab. Litt. V å följande sida.

Tab. Litt. X. I fråga om beloppet af *kommunalutskylder* meddelas från Luggude, Onsjö och Rönnebergs häraders fögderi uppgift i Tab. Litt. X å sidan 24.

Kostnaden för rustning uppgifves för hvarje rusthåll i medeltal till 233 R:dr 33 öre och för rotering på hvarje rothåll till 100 R:dr årligen. För öfrigt saknas uppgifter från landet i detta ämne.

De upplysningar, som från *städerna* inkommit rörande *kommunalskatter*, äro följande:

Tab. Litt. Y. Från staden Malmö har meddelats tab. Litt. Y sid. 24.

Från staden Lund saknas alla uppgifter i ämnet med undantag af upplysning om stadens fattigskatt, hvarom handlas i nästföljande afdelning.

Enligt Drätselkommissionens i Landskrona hufvudbok för år 1860, hade staden för samma år följande:

<i>Inkomster.</i>	
Hamn-, bro- och vägmedel	R:dr R:mt 15,449: 45,
Tolagsersättning	» 15,829: 3,
Jordskyld eller arrenden för stadens utarrenderade jordar.....	» 24,022: 83,
Uttaxerade skatter	» 12,072: 63,
Utskänknings- och minuteringsafgift.....	» 6,772: 83,
Diverse	» 2,862: 29.

Summa R:dr R:mt 77,009: 06.

Utgifter.

Aföningar till embets- och tjenstemän	R:dr R:mt 12,837: 48,
Räntor å upplånade kapitaler	» 5,310: 41,
Kostnader i och för hamnen	» 15,449: 45,
Fattigvården	» 12,582: 90,
Diverse, såsom väglagning, gatuläggning och andra löpande utgifter m. m.	» 22,156: 06,
Öfverskott	» 8,672: 76.

Summa R:dr R:mt 77,009: 06.

Från staden Helsingborg har i ämnet insändts revisionsberättelsen angående stadens räkenskaper för år 1860, utvisande, att stadens inkomster uppgått till 61,694 R:dr 52 öre samt utgifterna och afkortning m. m. till 37,495 R:dr 64 öre, så att behållningen till 1861 års räkning utgjorde 24,198 R:dr 88 öre.

Från staden Ystad har meddelats uppgift å fattigskatten, men i öfrigt icke om kommunalskatterne.

Tab. Litt. V.

Sammandrag öfver Statsbidragen inom Malmöhus län under nedannämnde år.

Statsmedel.	1856.		1857.		1858.		1859.		1860.	
	Influtne. R:dr R:mt.	Restantier. R:dr R:mt.	Influtne. R:dr R:mt.	Restantier. R:dr R:mt.	Influtne. R:dr R:mt.	Restantier. R:dr R:mt.	Influtne. R:dr R:mt.	Restantier. R:dr R:mt.	Influtne. R:dr R:mt.	Restantier. R:dr R:mt.
Ordinarie ränta	26,648,74	—	28,462,93	—	27,728,24	71,94	28,825,04	—	29,793,46	—
Tionde	24,163,20	—	24,681,41	—	25,271,11	—	26,124,15	—	26,879,84	—
Arrendemedel	15,446,39	—	13,895,82	—	11,441,70	—	11,654,42	—	14,489,30	—
Mantalspenningar	44,806,87	17,62	44,211	42,37	43,510,11	10,73	43,958,08	22,20	44,740,97	15,17
Bötesmedel	5,156,33	3,154,60	4,657,25	2,526,87	5,105,82	6,708,56	6,261,13	26,613,64	4,980,51	25,709,44
Ständiga vakansmedel	18,036,27	—	18,143,96	—	18,151,15	—	18,642,58	—	19,368,72	—
Tillfälliga dito	373,56	—	154,59	—	116,53	—	462,29	9,20	303,56	—
Trosspassvolansmedel	3,945	—	3,945	—	3,945	—	3,945	—	3,945	—
Båtsmansvakansmedel	3,951,97	—	4,528,85	—	4,206,08	—	3,941,84	—	3,936,13	—
Kontrollstämpelmedel	1,134,23	—	1,019,47	—	745,49	—	850,03	—	1,066,51	—
Observationsmedel	23,26	—	—	—	41,43	—	29	—	1,32	—
Extra medel och uppbörder .	5,42	—	10,41	—	—	—	—	—	38,65	—
Stämpelpappersmedel	108,126,28	—	113,175,47	—	92,547,10	—	102,284,75	—	106,616,61	—
Bränvinsafgift	452,315,94	—	584,759,97	—	730,708,58	—	765,146,70	—	428,055,37	—
Summa	704,133,46	3,172,22	841,646,13	2,569,24	963,518,34	6,791,23	1,012,125,01	26,645,4	684,215,95	25,724,61
Riksgäldsmedel.										
Bevilling	178,837,27	36,19	183,946,95	236,90	178,357,48	20,81	193,543,02	51,66	201,669,20	55
Andra Riksgäldsmedel	8,377,85	—	6,662,22	—	5,212,81	—	5,805,39	—	9,822,69	—
Summa	187,215,12	36,19	190,609,17	236,90	183,570,29	20,81	199,348,41	51,66	211,491,89	55
Summa Statsbidrag	891,348,58	3,208,41	1,032,255,30	2,806,14	1,147,088,63	6,812,04	1,211,473,42	26,696,70	895,707,84	25,779,61

Anmärkingar.

1) Uti kolumnen »influtne» upptagas ej andra belopp, än de, hvilka i kontant levererats till länets ränteri. Hvad som af hvarje slags medel blifvit afkortadt och anordnad är således uteslutet.

2) Uti restantierne å bötesmedlen äro inbegripne sådane andelar, hvilka blifvit åklagare, milda stiftelser, målsägare m. fl. tilldömde. Orsaken till restantier å berörde medel har nästan uteslutande varit anförde besvär, till följd hvaraf vederbörande uppbördsmän ej varit berättigade att resterne indriva i sammanhang med länets öfriga uppbörd.

3) Bränvinsafgiften (gemensam för större och mindre brännerier) visar sig lägst för år 1860 af skäl, att afgiften för större brännerier nu mera beräknas för kalenderår: och som denna förändring inträdde från och med den bränningstermin, hvilken ingick den 15 Januari 1861, har uppbörden för år 1860 endast kunnat omfatta den för Oktober—December månader år 1860 erlagda afgift.

Från Skanör och Falsterbo har meddelats öfversigt öfver stads- och kommunalutskylderne, deraf inhemtas, att år 1860 kostnaden för stadens styrelse uppgått till 461 R:dr 17 öre, brandvaktskostnaden 68 R:dr 67 öre, diverse andra stadsutgifter 115 R:dr 60 öre, flygsandplanteringsafgift 123 R:dr 16 öre, kyrkotionde 345 R:dr 60 öre, kurhusmedel 153 R:dr 25 öre, folkskolemedel 306 R:dr 69 öre, förutom bidrag till Riksdagsmannarfvode samt presterskapets underhåll m. m., som ansetts icke till beloppet kunna utföras.

Någon kännedom för öfrigt om kommunalutskylder och kommunalfinanser i länet har af de till denna femårsberättelse inkomne uppgifter icke kunnat vinnas.

6. Politi.

Enligt det af Kongl. Maj:t tills vidare antagna förslaget till formulär för femårsberättelsen uteslutas här alla detaljredogörelser angående statskyrkan, universitetet i Lund, elementarläroverken och folkskolorna. Förutom landbruksinstitutet å Alnarp och landbruksskolan å Orup, som blifvit omnämnda under tredje afdelningen här ofvan, finnas här icke några tillämpningsskolor å landet.

Tabb. Litt. Z. o. Å. Rörande *skolorne* i staden Malmö meddelas upplysningar i motstående tab. Litt. Z. Skolornes i Malmö kapitalfonder finnas, jemte annat, uppgifne i tab. Litt. Å.

I staden Lund finnes, förutom högre elementarläroverket, en s. k. *realskola*, hvilken skötes af privatlärare och kan anses jemförlig med ett femklassigt elementarläroverk. Äfven finnas enskilda flickpensioner i staden.

I Landskrona bemärkes den s. k. *Gjörloffska skolan*, hvilken tillkommit genom en stiftelse af år 1808. Läraren, som har fri bostad och åtnjuter i lön 600 R:dr R:mt, deraf hälften utgår från stiftelsen och andra hälften från staden, meddelar fri undervisning åt trettio gossar i alla de ämnen, som tillhöra en högre folkskola. I Landskrona finnas dessutom tre *flickskolor*, af hvilka den ena, som underhålles på stadens bekostnad, har 60 lärjungar.

Tab. Litt. X. *Kommunalutskylder i Luggude, Onsjo och Rönnebergs häraders fögderi.*

År	R:mt R:dr	Aföning till	Till Folkskole-	Riksdags-	Krono-	Brobyggnads-	Tings- och
		Prest och Klockare.	väsendet.	mannarfvode.	breffbäringsmedel.	medel.	fånghusbyggnadsmedel.
År 1856		134,201	33,830	—	2,179,50	453,85	11,88
» 1857	»	132,577	37,380	—	2,179,50	714,08	500,33
» 1858	»	130,846	35,848	5,743,36	2,246,91	1,25	16,75
» 1859	»	131,974	33,562	—	2,535,80	2,472,74	2,310,01
» 1860	»	135,296	40,656	4,059,56	2,535,89	2,814,53	713,62

Anm. Af Riksdagsmannarfvodet afser det för år 1858 utförda belopp 1856—1858 årens riksdag och det för år 1860 utförda belopp riksdagen 1859—1860.

Tab. Litt. Y. *Krono- och Kommunalskatterne i staden Malmö.*

År	R:dr R:mt.	Afgift till Kyrkornes reparation.	Kronoskatter.			Stadsakatter.			Uttaxerad fattigvårdstillskott jemte sjukvårdskostnader.
			Debiterade.	Uppförde i restlängd.	Afkortade.	Debiterade.	Uppförde i restlängd.	Afkortade.	
År 1856		4,579,20	33,545,05	10,788,59	2,280,31	67,686,79	23,899,33	2,351,74	31,894,25
» 1857	»	4,799,81	35,596,51	12,577,63	2,400,30	64,804,20	17,169,75	1,560	32,804,63
» 1858	»	5,041,88	33,591,89	10,838,19	2,172,77	54,561,77	18,175,07	2,537,11	43,349,59
» 1859	»	5,579,46	37,852,61	13,948,88	2,498,31	67,296,55	19,544,87	2,973,09	33,560,91
» 1860	»	6,226,39	39,489,15	17,196,11	2,726,08	67,326,69	19,683,42	2,984,30	46,293,13

I staden Helsingborg finnes förutom folkskolan en *aftonskola* med fem lärare för handels- och handtverkslärningar samt en *fruntimmersslöjdskola* med två lärarinnor.

Staden Ystad äger en *flickskola*, hufvudsakligen inrättad genom enskilde bidrag. Der lemnas af två lärarinnor undervisning åt 115 barn. Äfvenledes finnes i staden en *slöjdskola* med 40 lärjungar och en *söndagsskola* för handtverkslärningar.

Rörande *hypotheks-, bank- och låne-inrättningarne* i länet erfordras af Konungens Befallningshafvande icke några uppgifter. Skånska Hypotheksforeningen, hvars verksamhet under femårsperioden dock varit inskränkt, har haft det inflytande på orten, att fastighetspriserna och arrendena blifvit högt uppdrifne, men foreningen har verkat välgörande på åkerbruket derigenom, att odlingsföretag åstadkommits genom hypothekslån.

Angående *sparbankerne* meddelas upplysningar i bifogade tabell N:o 12. Å de i sparbankerne Tab. N:o 12. insatte medel lemnas i allmänhet till insättarne fem procents ränta, hvaremot sparbankerne vid utlåning erhålla sex procent. Enligt uppgift från Malmö sparbank är ungefär hälften af insättarnes fond tillhörig arbetsklassen. För öfrigt saknas uppgifter i detta ämne, men det torde kunna antagas, att en betydlig del af de i länets sparbanker insatte medel tillhöra arbetsklassen.

Af *pensions- och nödhjelps-inrättningar* finnas å landet: Färs och Frosta häraders *enke- och pupillkassa*, som, stiftad år 1831, har en fond, hvilken år 1860 uppgick till 11,470 R:dr, Färs härads *prestenke-* och

Tab. Litt. Z.

Skolorne i staden Malmö år 1860.

	Högre Elemen- tarläro- verket.	Tekniska Elemen- tarskolan.	Navi- gati- ons- skolan.	Söndags- och af- tonsko- lan.	Folkskolor.						Privata skolor.													
					Vestra.	Östra.	Östra förstads.	Ladu- gårds.	Slöjdsko- lan för flickor.	Småbarns- skolan.														
					A n t a l																			
	Lärare.	Lärjungar.	Lärare.	Lärjungar.	Lärare.	Lärjungar.	Lärare.	Lärjungar.	Lärare.	Lärjungar.	Lärare.	Lärjungar.	Lärare.	Lärjungar.	Skolor.	Lärjungar. m. qv.								
	16	239	6	47	2	45	5	122	3	280	4	325	3	217	2	100	3	125	2	120	34	336	437	
<i>Anmärkning.</i>																								
Bland lärjungarne från Högre Elementarläroverket, Tekniska Elementar- och Navigationsskolorne voro:																								
från staden Malmö.....	172		23		3																			
" andra orter.....	67		24		42																			
söner af Adel.....	7		3																					
" » Präster.....	12		3																					
" » Borgare.....	114		25		15																			
" » Bönder.....	33		16		30																			
" » andra samhällsklasser.....	65																							
" » okände fäder.....	8																							
Från Tekniska skolans öppnande äro derifrån ut- examinerade 25 lärjungar. Från Navigationsskolan äro utexaminerade:																								
Till Sjökapten af 1 klassen år 1860.....																							10	
Från skolans början tillsammans.....																								109
Till Sjökapten af 2 klassen år 1860.....																							13	
Från skolans början tillsammans.....																								290
Till Styrman af 2 klassen år 1860.....																							17	
Från skolans början tillsammans.....																								355
<i>Utgifterna för folkskolorne under åren 1856—1860.</i>																								
År 1856.....												R:dr	R:mt	7,539: 98.										
" 1857.....														7,268: 25.										
" 1858.....														9,897: 87.										
" 1859.....														11,637: 63.										
" 1860.....														11,036: 26.										
<i>Landsh.-Emb. uti Malmöhus län und. ber. för åren 1856—1860.</i>																								

pupillkassa, med en fond af 13,000 R:dr, samt Frosta härads presterskaps *enke-* och *pupillkassa*, med en fond af 9,000 R:dr R:mt.

Angående de i Malmö befintliga *välgörenhetsanstalter* och understödsföreningar hänvisas till sist afgifne femårsberättelsen.

I staden Lund finnas *understödkassar* för magistratspersoners enkor och oförsörjda barn; för ålderstigne och behöfvande borgare jemte deras hustrur samt enkor och oförsörjda barn; för behöfvande medlemmar af handelsklassen och för sådane näringsidkare, som drifva handtverk såsom försörjningsmedel.

I staden Helsingborg finnas frivilliga <i>brandkorpens</i> begrafnings- och understöds-kassa, med fond af	2,893	R:dr R:mt,
<i>Handelsföreningens</i> begrafnings- och understöds-kassa, med fond af	2,379	»
<i>Fabriksföreningens</i> d:o d:o	241	»
<i>Handtverksföreningens</i> d:o d:o	600	»
<i>Handtverkarnes</i> hjälpfond	1,500	»
<i>Gesällernes</i> sjuk- och nödhjelpsfond	891	»

Tab. Litt. Å.

Kapitalfonder, som vid 1860 års slut tillhörde Malmö stads Kyrkor, Skolor och Välgörenhetsstiftelser.

	R:dr	R:mt.
<i>Kyrkor.</i>		
S:t Petri.....	14,741:	98.
Caroli.....	10,479:	15.
Nya Begravningsplatsen	11,104:	16.
		36,324: 69.
<i>Skolor.</i>		
Högre Elementarläroverket: Egen kassa.....	3,796:	85.
Docenternas medel.....	612:	50.
Bibliotekskassan.....	1,094:	84.
Disciplarnes medel.....	1,635:	
	7,139:	19.
Tekniska Elementarskolan.....	13,599:	66.
Söndags- och Aftonskolan	6,123:	45.
	19,723:	11.
Josefinas Slöjdskola	14,112:	84.
Småbarnsskolan	13,090:	24.
	54,065:	38.
<i>Välgörenhetsstiftelser.</i>		
Fattigvårds-inrättningen	30,291:	86.
Dito byggnadsfond.....	52,627:	08.
Fattig-arbetsinrättningen	16,496:	73.
von Konows ladugård	12,872:	60.
Gersoninska stiftelsen.....	2,721:	78.
Fattigmedelskassan	6,444:	
Postmedelskassan	1,163:	
Tullströms donation.....	2,775:	
Frans Suells dito	10,084:	08.
Jakob Möllers dito.....	3,354:	09.
Johan Michael Dahls dito.....	9,992:	67.
Sjömanshuskassan.....	23,008:	58.
Magistratens enskilda Enke- och Pupillkassa	7,891:	96.
Handelsklassens understödsstiftelse.....	21,217:	13.
Handtverkarnes pensionsförening.....	38,868:	23.
Malmö Sjökaptenförenings pensions- och understödsstiftelse.....	4,274:	80.
Bengt Nilssons donation	6,445:	30.
	250,528:	89.
Summa	340,918:	46.

I Skanör finnes en *enke- och pupillkassa*, inrättad af dervarande skeppare. År 1860 utgjorde denna kassas utlånade kapitaler 4,554 R:dr 87 öre R:mt.

I länet finnes Skånska *Brandförsäkringsinrättningen* för städerna samt Skånska städernes *Brandstods-* Tab. Litt. Å. *förening* till försäkring af löseegendom, förutom de i nedanstående tab. Litt. Å upptagne Brandstodsföreningar å landet till försäkring af fastighet och löseegendom.

Under qvinqvennet har icke någon större *brandskada* inträffat i länets städer med undantag af elds- vädan i klädesfabriken på Landskrona fästning, dervid byggnader, maskinerier och annan löseegendom till betyd- ligt värde förstördes. Byggnaderne, som tillhörde Kongl. Maj:t och Kronan, voro icke brandförsäkrade, men för löseegendomen erhöles assurancesättning med 130,000 R:dr R:mt.

Här torde ock böra ingå nedanstående tab. Litt. Ö rörande brandförsäkring i Malmö.

Tab. Litt. Ö.

Angående *helso- och sjukvårds-statistiken* får Konungens Befallningshafvande hänvisa till de upplysningar, som i ämnet meddelats i sist afgifne femårsberättelsen, med tillägg att vid *Ramlösa helsobrunn*, tillhörig ett bolag, är inrättadt lasarett med omkring 100 sängplatser, äfvensom brunnsapotek, allt till begagnande under brunnsterminerne. Läkarevården bestrides af brunnsintendenten och en underläkare.

Vid Höganäs stenkolsgrufva är inrättadt *sjukhus* så väl för sjuka af arbetspersonalen som vid trängande behof för andra, med 12 sjuksängar.

Ramlösa helsobrunn, hvilken årligen öppnas vid midsommartiden och begagnas under 6 till 7 veckor, besöktes år 1860 af 950 betalande brunns-gäster samt omkring 150 icke betalande. Vid inrättningen finnes, utom ett hotel, 7 särskilda åbyggnader med 120 logementer för brunns- och badgästerne. Uti ett särskildt hus vid brunnen är försäljning af artificiela mineralvatten. År 1859 uppfördes ett nytt badhus för mineral-, barr-, ång-, ryska och duschbad, hvartill vattnet ledes från brunnskällan.

Tab. Litt. Å.

Brandstodsföreningar å landsbygden.

	R:dr R:mt.	År 1860.	
		Ansvarighets- summa.	Uttaxerad belopp.
Orie, Skytts och Wemmenhögs häraders brandstodsförening.....	R:dr R:mt.	20,934,000	18,767
Torna, Bara och Harjagers " "	"	20,347,705	10,174
Luggude härads " "	"	12,549,109	22,506
Rönnebergs och Onsjö " "	"	9,320,950	30,837
Färs och Frosta " "	"	13,687,850	56,850
Herrestads och Ljunits " "	"	4,067,670	5,866

Tab. Litt. Ö.

Värdet af brandförsäkrade byggnader och lösören i staden Malmö vid slutet af år 1860.

Försäkrade i	Byggnader,	Maskiner, varulager och lösören i allmänhet.	Summa. R:dr R:mt.	
Skånska Brandförsäkrings-inrättningen.....	R:dr R:mt.	7,602,190	1,945,110	9,547,300
Städernas Allmänna Brandstodsbolag för fastigheter.....	"	19,500	—	19,500
Dito dito för lösören.....	"	—	2,024,020	2,024,020
Försäkrings-aktiebolaget Skandia.....	"	147,800	2,267,400	2,415,200
Hamburg-Bremer-Brandförsäkringsbolag.....	"	50,500	629,000	679,500
The Northern Company i London.....	"	33,100	688,800	721,900
Summa R:dr R:mt.		7,853,090	7,554,330	15,407,420

En helsokälla vid namn *Helsan* är inrättad inom Helsingborgs landtförsamling i närheten af staden Helsingborg och besöktes år 1860 af 385 brunngäster.

Vid Höganäs är inrättadt ett *filiäl-apothek* under apotheket i Helsingborg. Likaledes är under perioden ett *apothek* inrättadt i Hörby.

Under qvinqvenniet har *gaslysning* införts i städerna Malmö, Landskrona, Helsingborg och Ystad.

Tab. N:o 13. Angående *fattigvården* återopas bifogade tabell N:o 13. Beträffande fattigvården å landsbygden får Konungens Befallningshafvande tillägga, att ehuru fattigvårdsafgifterna äro i stigande och utgöra ett ganska kämbart onus, är vården om de fattige icke allestädes så ordnad, att den fullkomligt motsvarar sitt ändamål. Å ena sidan ställas understundom de verkligt behöfvande fattighjonerna på en allt för klen och otillräcklig utspisning, och fattigvårdsstyrelsen, hvilken redan på förhand beräknat fattigvårdsutgifterna och som sköter sitt värf hufvudsakligen i beräkning på den största möjliga sparsamhet för kommunen, vidtager i anledning af fattighjonens klagomål sällan någon förändring i den en gång uppgjorda fattigvårdsstaten. Å andra sidan finnes en mängd personer, som mera sakna vilja än förmåga att sig sjelfförsörja, antingen under hvarjehanda förevändningar kringstryka eller ock falla fattigvården till last och under ett lättjefullt lefnadssätt förtära de understöd de erhålla, ehuru de icke äro att hänföra till den klass, hvilken fattigvårdsanstalten utan allt anspråk på motsvarande tjänstbarhet förnämligast har att omhägna. Den kontroll, som Konungens Befallningshafvande genom kronobetjeningen hittills kunnat utöfva å dylika kringstrykande personer, har i väsentlig mån försvagats genom den numera införda passfriheten. Såvida området för fattigförsörjningen fortfarande skall vara endast socknen, derigenom det blifver svårare att uppnå den planmessiga organisation och den tillsyn, som kunde åstadkommas, om fattigvårdsonrådet vore större, måste inrättandet af arbetshus, omfattande antingen hela länet eller mindre delar deraf, anses såsom en önskvärd utveckling i vårt lands fattigväsande.

Tab. Litt. Aa. Särskildt angående *städernas fattigvård* följa här nedan de hufvudsakliga upplysningar i ämnet, som äro tillgängliga. Från Malmö stad har meddelats följande tab. Litt. Aa.

Från staden Lund omförmåles, att ingen synnerlig förändring rörande fattigvårdens tillstånd under femårsperioden ägt rum, med undantag deraf att antalet barn, som måst till uppfostran och försörjning bort-

Tab. Litt. Aa.

Malmö fattigvårds-inrättnings utgifter åren 1856—1860.

		1856.	1857.	1858.	1859.	1860.
Födoämnen.....	R:dr R:mt.	10,909,78	9,374,98	7,498,90	7,401,93	7,833,52
Bränsle.....	»	1,571,03	2,690,83	862	1,156,10	1,593,88
Penningunderstöd.....	»	4,275,25	4,546	5,080,75	5,611,75	7,034,25
Sjukvård.....	»	1,610,42	3,575,61	12,388,24	5,147,48	4,527,41
Medicinalier.....	»	767,22	863,86	787,40	787,15	813,52
Tillfälliga utgifter.....	»	412,13	158,75	176	113,50	223,75
Begravningskostnader.....	»	478,42	898,75	723,12	901,87	782,73
Löner och arfvoden.....	»	1,234,50	1,653,50	1,594,50	1,621,50	2,274,50
Räntemedel.....	»	902,92	59,50	59,50	32,50	32,50
Reparationer.....	»	653,27	1,481,96	352,77	375,43	1,090,83
Fosterbarn.....	»	7,535,73	7,212,16	8,169,68	8,463,95	8,481,11
Diverse.....	»	655,09	861,57	1,063,62	1,565,18	654,08
Skolomkostnader.....	»	2,985,63	3,316,70	5,206,42	5,449,95	1,904,42
Fattigarbetshuset.....	»	5,487,42	3,340,61	3,340,61	4,109,87	4,396,81
Stenkrossning.....	»	—	1,231,29	1,231,29	593,52	214,25
Summa		39,478,81	41,266,07	48,235,12	43,331,68	41,857,56

ackorderas, varit i tilltagande, och att fattigvårdstungan väsentligen ökats till följd deraf, att till staden inflyttande arbetsfolk icke under alla årstider kunnat erhålla arbetsförtjenst.

I staden Landskrona har arrendet för 100 tunnland af stadens jord blifvit afsedt för bildandet af en arbetsinrättning, som dock ännu icke kommit till stånd.

Från öfrige städer förekommer icke något anmärkningsvärdt i detta ämne.

Malmö Lands-Kansli den 31 Juli 1862.

S. G. VON TROIL.

Rudolf Sjölin.

Peter Krok.

Tab. No 1.
F O L K M Ä N G D.

1.	2.	3.	4.	5. 6. 7. 8. 9. 10.						11.			
				Den 31 December enligt husförhörlängderna.			Enligt de mantalslängder, som upprättats vid slutet af motstående år.						
							Hela folkmängden af				Deraf frie från mantalspengar.		
				Mankön.	Qvinkön.	Summa.	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		Mankön.	Qvinkön.	Summa.
Å landsbygden.													
År 1856	115,162	116,313	231,475	113,337	115,173	228,510	55,357	56,950	112,307	8,795			
» 1857	115,636	116,995	232,631	113,743	115,871	229,614	56,622	57,996	114,618	9,000			
» 1858	116,722	117,912	234,634	114,577	116,575	231,152	58,919	60,439	119,358	9,447			
» 1859	117,679	118,882	236,561	115,839	117,697	233,536	59,208	60,824	120,032	9,278			
» 1860	119,226	120,376	239,602	117,016	118,807	235,823	59,822	61,190	121,012	9,337			
I städerna.													
Malmö	1856	8,359	8,106	16,465	7,157	7,860	15,017	3,310	3,325	6,635	571		
	1857	8,505	8,465	16,970	7,429	8,220	15,649	3,501	3,620	7,121	640		
	1858	8,704	8,781	17,485	7,655	8,492	16,147	3,678	3,735	7,413	588		
	1859	8,922	9,136	18,058	8,070	8,853	16,923	3,890	3,863	7,753	607		
	1860	9,332	9,587	18,919	8,549	9,416	17,965	4,110	4,217	8,327	693		
Lund	1856	3,405	4,031	7,436	3,444	4,105	7,549	1,486	1,722	3,208	312		
	1857	3,493	4,130	7,623	3,654	4,179	7,833	1,671	1,772	3,443	331		
	1858	3,562	4,251	7,813	3,616	4,350	7,966	1,588	1,862	3,450	325		
	1859	3,574	4,357	7,931	3,620	4,373	7,993	1,569	1,829	3,398	314		
	1860	3,827	4,585	8,412	3,799	4,632	8,431	1,696	2,000	3,696	314		
Landskrona	1856	2,675	2,421	5,096	2,135	2,298	4,433	917	955	1,872	152		
	1857	2,642	2,470	5,112	2,238	2,437	4,675	971	1,045	2,016	165		
	1858	2,780	2,527	5,307	2,239	2,508	4,747	1,040	1,138	2,178	183		
	1859	2,819	2,582	5,401	2,259	2,501	4,760	1,044	1,119	2,163	177		
	1860	2,985	2,718	5,703	2,385	2,593	4,978	1,096	1,142	2,238	174		
Helsingborg	1856	2,158	2,448	4,606	1,980	2,289	4,269	823	866	1,689	209		
	1857	2,273	2,532	4,805	2,253	2,507	4,760	1,099	1,061	2,160	196		
	1858	2,333	2,612	4,945	2,315	2,570	4,885	1,132	1,067	2,199	180		
	1859	2,433	2,714	5,147	2,398	2,655	5,053	1,155	1,104	2,259	178		
	1860	2,534	2,799	5,333	2,576	2,780	5,356	1,210	1,138	2,348	243		
Ystad	1856	2,389	2,682	5,071	2,161	2,584	4,745	997	1,111	2,108	192		
	1857	2,440	2,696	5,136	2,217	2,640	4,857	1,056	1,183	2,239	213		
	1858	2,468	2,733	5,201	2,219	2,618	4,837	1,062	1,190	2,252	219		
	1859	2,438	2,777	5,215	2,261	2,683	4,944	1,103	1,217	2,320	198		
	1860	2,485	2,839	5,324	2,245	2,752	4,997	1,110	1,262	2,372	182		
Skanör med Falsterbo	1856	557	549	1,106	527	529	1,056	228	223	451	43		
	1857	559	544	1,103	544	550	1,094	252	227	479	47		
	1858	567	557	1,124	533	536	1,069	256	228	484	48		
	1859	582	555	1,137	534	545	1,079	256	234	490	37		
	1860	576	561	1,137	556	547	1,103	262	229	491	40		
Summa i samtliga länets städer år 1860		21,739	23,089	44,828	20,110	22,720	42,830	9,484	9,988	19,472	1,646		
Summa i hela länet år 1860		140,965	143,465	284,430	137,126	141,527	278,653	69,306	71,178	140,484	10,953		

Anmärkning.

De i kolumnen "Utskrifningsmanskap" uppförde siffror angifva antalet af manskap, varande i beväringssåldern.

Vid denna tabell anmärkes dessutom, att uti uppgifterne å folkmängden för staden Malmö äro inberäknade tre sqvadroner af Husar-regementet Konung Carl XV samt hospitalshjonen, men icke de i citadellet befintliga fångar. Deremot är den i staden Ystad förlagda sqvadron, 107 man af nämnde regemente, icke inberäknad i uppgiften från Ystad, och i uppgiften från staden Landskrona inbegripas ej de i fästningen derstädes förvarade fångar eller stadens garnison, två depôt-batterier af Kongl. Wendes Artilleri-regemente, med befäl utgörande 200 man. Särskildt har blifvit upplyst, att den i Helsingborg förlagda sqvadron af Husar-regementet Konung Carl XV är inberäknad bland stadens folkmängd, med undantag för år 1856. Som rörande antalet hospitalshjon och fångar uppgifter förefinnas i vederbörande myndigheters årsberättelser, erfordras ej härstädes upplysning derom.

Tab. N:o 2.
J O R D B R U K.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	9.	10.	11.
I medeltal för åren 1856 - 1860.	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Potatis.	Andra rotfrukter.	Vicker.
Årliga utsädet på tunnland af	24 kpr	30 kpr	32 kpr	1 t:a	1 t:a	1 t:a	4 à 6 t:r	Morötter 4 $\frac{1}{2}$ Hvitbetor 6 $\frac{1}{2}$	
Årliga behofvet för länet till utsäde.									
Tunnland åkerjord använda till odling af									
Skördebelopp i korntal af utsädet år 1856	8:e à 9:e	8:e à 9:e	7:e à 8:e	7:e à 8:e		7:e	7:e à 8:e		6:e à 7:e
1857	6:e à 7:e	7:e à 8:e	5:e	5:e	5:e	missv.	6:e à 7:e		missv.
1858	7:e à 8:e	6:e à 7:e	5:e à 6:e	6:e à 7:e	6:e à 7:e	4:e à 5:e	8:e à 9:e		missv.
1859	9:e	8:e	6:e à 7:e	7:e à 8:e	7:e à 8:e	5:e	7:e à 8:e		5:e
1860	9:e à 10:e	9:e à 10:e	8:e	8:e	6:e	5:e à 6:e	4:e		6:e
Årliga förbrukningen på person i medeltal									
<i>Anm.</i> Då öfrige hithörande uppgifter ej blifvit Landshöfdinge-Embete fullständigt meddelade, hänvisas rörande dem till berättelsens text.									

Till Tab. N:o 3, BOSKAPSSKÖTSEL, har Landshöfdinge-Embete erhållit blott de ofullständiga uppgifter, som i berättelsens text äro meddelade.

De till Tab. N:o 4 om SKOGSHUSHÅLLNING, N:o 5 om ROFDJUR och N:o 6 om HUSDJUR DÖDADE AF ROFDJUR hörande uppgifter, som Konungens Befallningshafvande kunnat anskaffa, finnas i berättelsens text.

Fortsättning af Tab. No 7.

BERGVERK, BRUK, FABRIKER OCH MANUFAKTUR-INRÄTTNINGAR SAMT HANDTVERKERIER.

1.	2.								3.								4.									
	Grufvor, bergverk, bruk, fabriker och manufaktur-inrättningar.																Handtverkerier.									
	Å landsbygden.								I städerna.								Å landsbygden.					I städerna.				
	År 1860.	Antal verk och inrättningar.	Ägare.		Mästare, arbetare och biträden af alla slag.				Antal verk och inrättningar.	Ägare.		Mästare, arbetare och biträden af alla slag.				Mästare.	Mästares biträden af			Dessa arbetsbiträden.	Mästare.	Mästares biträden af			Ickare till själv-försörjning.	
Enskilde.			Bolag.	Öfver 15 års ålder.		Under 15 års ålder.		Enskilde.		Bolag.	Öfver 15 års ålder.		Under 15 års ålder.		Gesäller.		Läringar.	Andra arbetare.	Gemensam.			Gesäller.	Läringar.	Andra arbetare.		
		m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	
Nalm- o. Messingsfabriker								2	2			1														
Metallgjuteri o. Mekaniska verkstäder	1		1	20				3	2	1	211															
Murare																										
Musikaliska Instrumentmakare								4	4		29															
Målare																										
Möbelskulptör								1	1		1															
Mösse-tillverkare																										
Nålmaskin																										
Nålmaskin	1	1		4				1	1		17		1													
Oljeslagerier																										
Pappersmålari								3	3		4		3													
Perukmakare																										
Repslagare																										
Sadelmakare																										
Segelsömmare								1	1																	
Skeppsvarf								1		1	10															
Skomakare																										
Skreddare																										
Slaktare																										
Smeder																										
Snickare																										
Snörmakare																										
Sockerbagare																										
Sockerfabrik								1		1	332															
Spiegelbruk								1	1		4															
Stampar	19	19		24	6																					
Stenhuggeri								1	1																	
Stenkolsgrufva	1		1	261	63																					
Stenkärlfabrik	1	1		99	18																					
Stentyckeri								1	1		4															
Strumpfabrik								1	1		4	33														
Stålarbetare								1	1																	
Stärkelsefabriker								2	1	1	8															
Svarfvare																										
Såp- och Tvålfabriker								5	4	1	31		8													
Såmsmakare																										
Tapetfabrik								1	1																	
Tapetserare																										
Tegelbruk	69	67	2	387	6	21		2	2																	
Tenngjutare																										
Timmermästare																										
Tobaksfabriker								5	3	2	113	30	97	10												
Tunnbindare																										
Tändsticksfabriker								2	2			5	2													
Urfabriker och Urmakare								22	22		16		1													
Vagnfabriker och Vagnmakare								5	5		32															
Ylleväfverier (hel- o. half-)								2	1	1	252															
Ångsågar								2	2		21															
Attikfabriker	1	1		1				1	1		1															
Summa	256	240	6	1,060	12	102		138	126	12	1,449	486	154	74	456	258	393	94	1,121	619	772	757	738	141	1,924	

Tab. N:o 10 A.

HEMMAN OCH JORDLÄGENHETER M. M. Å LANDSBYGDEN ÅR 1860.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Hemman och jordlägenheter af alla slag, efter olika natur, enligt nya jordeboks-ordningen.	Hemman.			Antal			Uppskattningsvärde sista året. R:dr R:mt.
	Mantal.		Brukningsdelar.	jordörrp.	backstugor.	andra lägenheter.	
	Oförmedladt.	Förmedladt.					
Krono-egendomar.							
a) Under allmän disposition		455,366	817	616		39	3,636,900
b) Under enskild dito		54,281	591	768			915,710
Skatte-egendomar		1,596,770	11,485	3,456		144	22,782,390
Fräse-egendomar		1,961,870	6,339	1,732		368	19,886,480
Summa		4,068,287	19,232	6,572	1,521	551	47,221,480

Anmärkingar.

1. Oförmedlade mantalet kan, i brist af dertill erforderliga handlingar, för Malmöhus län ej uppgifvas.
2. Summan af länets hemmantal i exakt bråk utgör $4,068\frac{1}{3}$ mantal.
3. Vid benämningen »brukningsdelar» (kol. N:o 4) har fästats det begrepp, att dermed afses det antal lotter, hvori hvarje hemmansnummer är fördeladt mellan olika innehafvare.
4. Benämningen »backstugor» (N:o 6) förekommer endast inom Laggude fögderi, och antalet deraf blott in summa.

Tab. N:o 10 B.

JORDOMRÅDE OCH EGENDOMAR I STÄDERNA ÅR 1860.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Tomter, jordar och lägenheter af alla slag.	Tomter.		J o r d a r.					Uppskattningsvärde.		
	Antal		Tunnland					R:dr R:mt.		
	bebyggde.	obebyggde.	Åker.	Äng.	Skog och beten m. m.	Summa jordareal.	Hemmantal.	Hus och tomter.	Jordar.	Summa.
	3,620	202	8,700 $\frac{1}{2}$	1,114 $\frac{1}{2}$	3,757 $\frac{1}{2}$	13,572 $\frac{1}{2}$	139 $\frac{1}{2}$	18,797,887	1,910,410	20,708,297

Anm. Uti kolumnen N:o 7 (summa jordareal) äro icke inberäknade de områden, hvilka utgöras af Malmö stads plan, dervarande s. k. slottsplatsen, citadell och hamn, innehållande in alles en rymd af 375 tunnland; ej heller, hvad staden Ystad angår, der befintliga fria tomter, torg, gator, promenader, hamn, m. m. till en sammanräknad rymd af 144 tunnland.

Tab. N:o 11.

LAGA SKIFTEN M. M. ÅREN 1856—1860.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
År.	Sökta skiftens antal.	Fastställda skiften.							Arfvoden till landtmätare och gode män för laga skiften. R:dr R:mt.	Hela beräknade utgiftsersättningen. R:dr R:mt.
		Antal.	Skiftade mantal.		Skiftade kvadratrefvar.					
			Oförmedlade.	Förmedlade.	Inrösningsjord.		Afrösningsjord.			
					Åker.	Äng.		Odlingsmark.		
1856	137	26	21 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{3}{8}$	40,936	10,750	11,055	174	15,574	15,938
1857	143	58	6 $\frac{1}{2}$	58 $\frac{1}{8}$	58,475	14,475	9,559	1,148	17,031	17,685
1858	128	120	2 $\frac{1}{2}$	53 $\frac{1}{2}$	48,840	12,191	18,033	194	16,092	16,849
1859	194	106	1 $\frac{1}{2}$	46 $\frac{1}{8}$	42,959	15,532	3,717	804	14,358	14,725
1860	96	116	44 $\frac{1}{2}$	44 $\frac{1}{2}$	39,835	11,705	2,229	181	9,099	9,567
Summa 1856—1860	698	426	30 $\frac{1}{2}$	278 $\frac{1}{2}$	231,045	64,653	44,593	2,501	72,154	74,764

Tab. N:o 12.
SPARBANKER.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Sparbankens benämning och stiftelseår.	Antal del-egare	Hela kapital-tillgången	Öfver-skott eller besparing öfver del-egarnes andel	A f d e l e g a r n e									
				insatt belöpp. R:dr R:mt.					uttaget belöpp. R:dr R:mt.				
				vid periodens slut.			1856.	1857.	1858.	1859.	1860.	1856.	1857.
Oxie härads, stiftad 1847.....	827	102,012	3,018	32,118	16,343	13,240	8,370	30,135	9,289	20,479	33,057	18,036	14,310
Skytts härads, stiftad 1848.....	680	98,085	4,322	21,220	20,078	10,553	22,497	34,305	15,320	19,195	18,402	17,405	17,301
Wemmenhögs härads, stiftad 1848...	851	130,120,98	6,476	15,869,37	13,004,29	13,699,02	21,678,63	38,348	9,999,88	12,123,88	29,630	9,083	20,031
Torna, Bara och Harjagers häraders, stiftad 1849.....	2,014	377,783,77	7,746	111,820,83	103,654,58	35,979,77	112,249,40	147,710,71	70,297,50	83,082,96	139,165,29	94,837,08	67,421,48
Höganäs bruksförsamlings, st. 1839...	228	20,666	985	5,281	5,135	6,019	7,385	6,504	3,585	5,407	11,607	7,468	5,474
Kullens, stiftad 1849.....	555	100,259	3,284	17,897	11,924	5,998	9,226	33,701	10,380	12,753	14,025	11,495	6,438
Luggude härads, stiftad 1848.....	1,245	140,131	4,995	35,673	28,721	11,385	16,486	43,619	7,988	12,284	26,703	18,600	19,910,10
Rönnebergs härads, stiftad 1860.....	20	2,000						2,000					
Färs härads, stiftad 1839.....	2,164	354,609	45,831	45,383	37,591	21,277	34,602	72,944	43,411	41,005	68,793	51,697	62,778
Prosta härads, stiftad 1848.....	1,332	227,427	10,934	46,899	38,714	27,360	31,471	56,389	9,982	20,810	26,698	32,399	28,201
Malmö stads, stiftad 1824.....	5,454	601,444	42,589	92,827	95,330	143,493	183,763	215,111	78,693	90,523	158,944	145,622	170,819
Lunds stads, stiftad 1833.....	10,379	1,608,522	112,087	392,479	363,985	213,763	324,479	516,582	384,133	382,972	423,048	351,510	329,139
Landskrona stads, stiftad 1835.....	2,742	481,273,51	26,567,51	128,986	97,012,81	68,723,37	87,148,88	112,901,40	86,388,09	94,117,75	113,626,80	80,078,10	106,732,05
Helsingborgs stads, stiftad 1836.....	2,165	399,929	31,424	66,127	89,516	71,792	98,044	115,723	58,120	69,192	108,894	119,697	101,358
Ystads stads, stiftad 1827.....	3,846	1,051,142	85,096,97	195,336	148,885	124,169,19	127,889,85	207,643,38	122,756,88	125,804,44	273,741,69	144,010,07	126,742,88
Summa	34,502	5,695,401,26	385,353,48	1,207,916,20	1,069,893,68	767,451,85	1,085,289,26	1,633,616,49	910,313,35	989,749,03	1,446,334,28	1,101,937,25	1,076,655,51

Tab. N:o 13.
FATTIGVÅRD.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.													
År.	Fattigvården		Antal fattighus.	Antal fattighjon, som erhållit full försörjning.								Antal af fattigvården understödde, som ej fått full försörjning.			Fattigvårdens																				
	delad på nedanstående antal rotar eller kretsar.	Gemensam för hela samhället.		Äldre personer vårdade				Barn vårdade i och utom fattighus.				Summa.		Summa af båda könen.			Fattigvårdens																		
				i fattighus.		på annat sätt.		i och utom fattighus.		Summa.		Summa af båda könen.			inkomster. R:dr R:mt.					Samtliga utgifter i och för fattigförsörjningen.															
				m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	S.a.	Afkastning af egendom, kol- lekter m. m.					Personliga fattigvårdsbidrag.					Värdet af tillskott efter hemmental.					Ersättning af statsmedel.					Summa.
1856.....	122	160	265	461	753	404	586	690	696	1,555	2,035	3,590	1,491	3,123	4,614	59,234,67	32,162,31	148,359,08	4,532,72	1,278,73	245,567,51	249,432,47													
1857.....	120	174	253	480	751	396	575	678	684	1,554	2,010	3,564	1,420	3,023	4,443	53,675,15	33,045,42	114,852,20	5,521,29	2,309,72	209,403,78	249,210,45													
1858.....	118	168	252	459	744	402	592	715	684	1,576	2,020	3,596	1,416	3,084	4,500	55,547,12	35,377,16	141,083,23	5,517,99	1,787,50	239,313	236,992,80													
1859.....	119	163	255	466	745	402	594	696	684	1,564	2,023	3,587	1,391	3,156	4,547	49,400,46	35,652,43	139,211	5,907,16	1,486,95	231,658	245,720,78													
1860.....	116	164	250	447	761	399	598	699	689	1,545	2,048	3,593	1,413	3,243	4,656	67,016,79	36,699,32	146,144	5,887,72	2,361,70	258,109,53	256,265,37													

Anm. Olikheten i summorna af fattigvårdens inkomster och utgifter härrör af ofullständiga uppgifter.